JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1860. Woensdag, 21 November. N°. 93.

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co. en A. A. RUZETTE; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................... f 12,50.
» » » » *Java*.................... » 15,—.
» » » » *Buitenbezittingen*.................... » 17,50.
» » » » *Nederland*.................... » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.—Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

F. D. JOHANNES
met
C. E. MANUEL,
weduwe *J. F. Arnold.*

SAMARANG, 10 *November* 1860.
Eenige kennisgave. (3664)

Getrouwd:

J. B. M. BOSHOUWER
met
J. H. KLEIN.

BATAVIA, 12 November 1860. (3658)

Getrouwd.

G. SCHUIT
met
C. W. SCHIPPER.

BATAVIA 19 November 1860. (3705)

Bevallen van een' ZOON, vrouwe *J. M. A. Latour*, geboren *Habets.*

SINGKAWANG, 31 October 1860. (3698)
Algemeene en bijzondere Kennisgave.

Bevallen van eene DOCHTER, *E. H. S. Thomas*, geboren *Poelman.*

BATAVIA, 15 November 1860. (3645)

Bevallen van een' ZOON, *T. W. J. van Marle*, geb. *van Vliet.*

BATAVIA, 16 November 1860. (3657)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. E. F. van Bronckhorst*, Echtgenoot van

J. GRAAFLAND.

BATAVIA, 16 November 1860. (3656)
Bijzondere en algemeene Kennisgeving.

Bevallen van een' ZOON, *B. A. Binnendijk*, *Bölke.*

BUITENZORG, 17 November 1860. (3678)

Op den 22 September jl., overleed te 's Gravenhage in den ouderdom van bijna 47 jaren, onze geliefde broeder en behuwdbroeder *P. Swerver*, laatstelijk Assistent-Resident der Policie te Soerabaija, met verlof in Nederland.

Uit aller naam:
J. G. HEIJNING M. D.
F. VAN KETWICH. *Luit. Kolonel.*
(3699)

Heden overleed, mijne geliefde Echtgenoot, den HoogEd.G. Heer, *L. H. Stein*, in leven majoor der Infanterie.

Wed. J. H. STEIN,
Van Emmeloort.
(3724)

VENDUTIE

op Donderdag den 22 November,
voor de TOKO van
J. BROWN, van

BOTER, KAAS, HAMMEN EN DRANKEN,

Roode Port (in Londen afgetapt) Sherry en Madera wijnen, Diverse provisien in Blik, in kleine Gavelingen, witte Suiker in mandjes van 40 ponden, Goedevisch van Macasser en Haarlemmer olie, een groot aantal Spiegels, Glaswerk, Lampbollen, Glazen voor slaapkamers, Amerikaansche Klokken en Biscuit, Persische Vruchten, Liquors, Behangsel papier, enz., enz.
(3654)

VENDUTIE

van twee facturen fransche goederen, aangebragt per de schepen ***Succès*** en ***Rose Maria Louise***,

op Vrijdag 23 November e. k:

in de pakhuizen van

CASSALETTE & C°.,

tegen 4 pCt. Vendusalaris en zonder reserve

van eenige kisten

MODEARTIKELEN,

Bloemen, Crinolines, Corsetten, Parapluies en Patasols, Witte en gekleurde Flanellen, dames en kinderkousen, zijden Vestenstof, zijden en glacé Handschoenen, Waaijers, enz, enz.

voorts:

8 kisten Wagenbekleedsel
2 » à 24 doz. Verlakt leder
1 » » 18 vellen Kapleder
12 » Spiegels van diverse dimensiën
24 Schilderijen, meest nieuwe sujetten
4 id. Medaillons.
28 vaten Porceleinen Eetserviezen, voor 12, 18 en 36 personen
4 do. do rijk gedecoreerde Theeserviezen.
2 kisten Têtes à Têtes, Bloemvazen en present kopjes.
4 vaten Waschstellen, witte en met vergulde rand.
2 kisten Deurkeldertjes. Likeur kistjes, Dames Schrijfcassettes, Necessaires etc.,
1 kist diverse luxe voorwerpen voor Cadeaux.
2 kisten fijne Parfumeriën.
4 kisten Fransche moderateur-, hang- en Tafellampen.
1 kist Zweepen en Karwatsen
2 kisten Carpetten en Alcatieven
1 kist Pendules en Console Ornamenten
1 kist Carpetten, Alcatieven en loopers.
2 Kisten PLEETWERK, als: Theeserviezen, Olie- en Azijnzetjes, Flesschenbakjes, Lepels, Vorken, enz.

Van de volgende dranken en provisiën alle van puike kwaliteit als:

Circa 75 Oxhoofden Bordeauxwijn.
15 » Beste Cognac.
250 Kisten Wijn à 4 dozijn, van diverse gerenomeerde merken.
500 Kisten Fijne Wijnen à 4 Dozijn, van diverse gerenomeerde merken.
50 Id. à 1 doz. Haut Sauternes.
25 Id. » 1 » » Barsac
15 Id. » 1 » » Hermitage
20 Id. » 1 » » Chambertin
150 Id. » 1 » » Champagne, van puike merken
25 do. » 1 » Absinthe Suisse.
25 do. » 1 » Kirschwasser.
15 do. » 1 » Maraschino
500 do. » 1 » Cognac.
10 Vaten Azijn.
50 do. » 1 » Vruchten op Water.
50 do. » 1 » » » Brandy.
50 do. » 1 » Gelée et Marmelade.
10 do. » 1 Gecristaliseerde Vruchten.
80 do. » 1 » Olives, Capres en geassorteerde Zuren.
5 do. » 1 » Prunes d'ente.
10 do. » 1 » Suikerwerk
55 do. » 1 » diverse Siroop
40 vaten Fransch banketmeel,
2 dame Jeannes amandelen,
2 Kisten à 8 kistjes R zijnen,
25 Vaten a 10/m Kurken
25 Kisten geassorteerde Conserves,
20 id petits pois au beurre
25 id Sardines à l'huile,

En eene menigte andere goederen, te omslagtig om te vermelden. Alles twee dagen te voren te bezigtigen.
(3667)

Op de Vendutie van Donderdag, den 22 dezer, zullen nog worden verkocht:

Japansche Tiffen Stellen, met en zonder Kastjes, Japansche Paijongs, Zakkie in kisten, Planken, Wol Koord en Veterband, Speelgoed, Leksteenen, kleine Martevanen, Glazen Ruiten, Hangslooten, Grendels, enz., enz.

PENDULES, HORLOGIEN, PADANGS STOFGOUD,

Paarden, Wagens en Bendies.

(3686) J. BROWN.

VENDUTIE

op Vrijdag, den 23sten November,
voor het Commissiehuis van

GEBRS. VEIT,

Passer Senen,

van **nieuwe MEUBELS**, als:

Kasten, Stoelen, Tafels, Banken, Ledikanten, Hang- en Tafellampen, Stolpen, gemaakte Heeren Hemden, Zijde voor Jassen en Japonnen, Wit Linnen, Tafel- en Servetgoed.

Voorts:

Wagens, Bendies, Tuigen, en 16 Javaansche Paarden, van Tjandjor aangebragt.
(3651)

Op de vendutie

van Vrijdag den 23 November,
voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & CO.,

zullen nog worden verkocht:

TWEE PIANINO'S,

uit de Fabriek van IGNACE PLEIEL & COMPIE., te **Parijs.**

TWEE PIANINO'S,

uit de fabriek van C. BREUGELMANS te **Parijs.**

Alle welluidend van toon en voor het klimaat vervaardigd- (3659)

OP DE VENDUTIE

van VRIJDAG 23 November
voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & CO.,

zullen nog worden verkocht:

Een partij VELIJN DRUK MEDIAAN.
" " GOED VELIJN SCHRIJFPAPIER.
(3700)

VENDUTIE

op Maandag, den 26sten November 1860,
in een Pakhuis gelegen te **Pebamboean,**
tegenover de Pakhuizen van de Heeren
B. KOPERSMIT & Co.
à 2 pCt. Vendu-Salaris
door

JOHN PRYCE & C°.

van:

DvK
NHM
245 krandj. SUIKER,
258 Balen KOFFIJ,

in min of meer beschadigden staat gelost uit het Ned. Schip *Biesbosch.* (3704)

VENDUTIE

op Maandag den 26 November 1860,
wegens vertrek, voor het woonhuis van den WelEd. Heer **L. BRAS** op **Molenvliet,**
door

CASSALETTE & C°.,

van eenen goed onderhouden

INBOEDEL,
als:

Banken, Tafels, Stoelen, Kasten, Ledikanten, Waschtafels, Knapen, Eettafels,

Spiegels en Schilderijen.
KROON-, HANG- EN TAFELLAMPEN,
Porcelein-, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschappen, etc.

Een nitmuntende Pianino,

Twee welluidende vierkante

PIANO'S,

en
Wagens, als: een VIS-à-VIS, een MYLORD, eene BENDIJ, Heeren en Dames ZADELS, Wagen- en Bendijtuigen.

Een fraai goed gedresseerd Dames RIJPAARD,
een Kinder RIJPAARD, twee hardloopende BENDIJPAARDEN, twee span fraaije WAGENPAARDEN,
verder:

SCHOOLBEHOEFTEN, als:
Landkaarten, Schrijfborden, Inktkokers, Platen voor de Vaderlandsche Geschiedenis en het aanschouwelijk Onderwijs, Letterkaarten en eene groote hoeveelheid Borduurpatronen en Wol.

De voorwerpen uit eene volledige Gymnastiezaal, Wapens, als: Karabijnen, Buksen, Sabels, Pistolen, Floretten, Stokken, Masques, Handschoenen, etc.

Zondag te voren voor een ieder te bezigtigen.

(3665)

HOUT-VENDUTIE

op Dingsdag, den 27 November 1860,
op het Heemradenplein
DOOR
(3701) JOHN PRIJCE & Co.

VERKOOPING

van eene fraaije Collectie

BOEKEN EN INSTRUMENTEN,

waaronder vele **Wetenschappelijke Werken van verschillenden aard. School- en Kinderboekjes,**

op Dingsdag, 27 November des avonds ten 7½ ure in een der Localen van de Societeit de Harmonie, door den Boekhandelaar
(3684) **H. M. VAN DORP.**

VENDUTIE

op Dingsdag 27 November 1860
voor het Commissiehuis van

VAN RIET & TER GOUW,

van

LIJNWADEN,

IJzerwaren, Dranken, Provisien, enz., enz.
alsmede van:

D 511, 515, 517, 518, 524 } **5 BALEN ROOD KATOEN.**

een partij fil d' Ecosse Handschoenen,
100 dz. witte Zakdoeken,
700 pond Flesschen Lak,
100 Kisten Stopflesschen,
een partij gedroogde vruchten.

M. L. en Co.
R / SM / H **1 Vat inhoudende 30 stel Toilet Garnituren**
en
Eene groote partij Speelgoed.

(3705)

Op de Boeken-Vendutie

van den 27sten November a. s. te houden door

H. M. VAN DORP,

in het Lokaal der Harmonie, zal worden verkocht de navolgende

Instrumenten en Diversen:

2 SECTANTEN, waaronder eene van *Spencer, Browning & Co.*, London.
5 OCTANTEN, 4 KOMPASSEN, 4 HALFUURGLAZEN, 4 LOGGLAZEN à 28 sec., 4 Idem à 14 sec.

Geheel nieuw en nimmer gebruikt.
Alsmede:

1 prachtig JAGTGEWEER met toebehooren in palisanderhouten kist.
1 SPIEGEL-TELESCOOP.
1 CHINESCHE KLOK, in China vervaardigd, loopende acht dagen.
1 GOUDEN HOROLOGIE, (patentlever). } Engelsch
1 ZILVEREN do. (Idem). } fabrikaat.

(3681)

De verkoop der Arakfabriek

DINOIJO

te *Soerabaija,* zal alsnu plaats hebben op Dingsdag den 27sten November a. s. op de fabriek zelve, met deszelfs volledige inventaris, voorradige grondstoffen, en conditiën *in een koop,* zoo als vroeger bij annonce is omschreven; hierna de overtollige goederen, als oud en nieuw KOPER, ZWAVELZUUR, VERWSTOFFEN, ANNIJSZAAD, HOUTWERKEN, SPIJKERS, DAKPANNEN, enz., enz. De aangename ligging aan den grooten weg en aan de rivier, het comfortable der huizen, enz. zijn voorzeker zoo vele redenen, die de waarde dezer volledige en uitgebreide fabriek verhoogen.

Alle informatiën zijn steeds bij den eigenaar der fabriek te verkrijgen, en is dezelve alsnog uit de hand te koop,

(3663) B. VAN DER ZWAAN.

VENDUTIE

Woensdag 28 November 1860,
wegens vertrek, voor het woonhuis van den Kapitein der Artillerie **SEELIG,**
in het **Kampement te Weltevreden,** door

VAN SLOOTEN, MORGAN & C°.,

van eenen goed onderhouden Inboedel, bestaande uit:

Spiegels en Schilderijen,
Hang- en Tafellampen, Canapés, Stoelen, Tafels, Kasten, ijzeren en houten Ledikanten,

Porcelein-, Glas- en Aardewerk,
Keukengereedschappen, Japansche Martevanen,
voorts nog:

eene goede VIS-A-VIS, twee goedgedresseerde RIJPAARDEN, waaronder een van 4 voet ruim $2^1/_2$ duim, 1 span goedgedresseerde Wagenpaarden, een Kinderwagen, Tuigen, waaronder een volledig Officiers **Harnachement,** etc.

Daags te voren voor een ieder te bezigtigen.

(3693)

Verkoop van een Schip.

Op Woensdag den 28sten November 1860,
zullen de ondergeteekenden voor hun Commissiehuis publiek verkoopen:
voor rekening van belanghebbenden, het Nederlandsch Fregatschip

BIESBOSCH,

groot 501 gemeten lasten,
met STAAND EN LOOPEND TUIG,
1 stel Zeilen, 3 zware Ankers, 1 zware Ketting van ± **105 vadems** en **2** do. ieder van **90 vademen, 8 Waterketels** ieder inh. ruim **3 leggers** en eenige **Watervaten;**

Zoomede de Inventaris Goederen en restant Provisien, bestaande uit: **Zeilen, touwwerk, blokken, kettingen, gereedschappen, gezouten vleesch** en **spek, erwten** en **boonen, volksbrood,** enz., enz.

Met den verkoop der Inventaris Goederen, zal ten 9 ure een aanvang worden genomen.

Het Schip zal worden verkocht ten Elf ure precies.

(3702) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Donderdag, den 29 November 1860
voor het Commissiehuis van

Abeelen, Dennison & Co.,

van Lijnwaden,

Puike BOTER, voor rekening van belanghebb[enden]
15 kisten Propatria Papier,
min of meer beschadigd.

1800 picols STAAF IJZER
Voor rekening des Boedels van wijlen

Lie Tjoe Hong,
Zijde stoffen, roode Kadjang, GOUD- en ZILVERWERK, BRILLANTEN en DIAMANTEN.
Voor rekening des Boedels van wijlen **Lie T... Liong,** van BRILLANTEN, DIAMANTEN, GOUD- en ZILVERWERK, roode Kadjang...
Voor rekening van anderen:

10 Koeijen, waaronder melkgeven[de]
1 Preanger Rijpaard, hoog 4 voet 6 d[uim]
(3709)

Bij de ondergeteekenden is weder verkrijgba[ar]

Het alhier gunstig bekende

VERZILVERD

PLEETWERK,

dat van Zilver niet te onderscheiden is

Al de ARTIKELEN dragen dan ook een keur, aangevende de aangebragte hoeveelheid ZILVER.

De ondervolgende **Artikelen** verdi[enen] vooral vermelding wegens derzelver sier[lijke] bewerking, waardoor ze voor Cadeaux zeer [ge]schikt zijn.

Ovale bladen van 26 en 28 dm.
Theeserviesen
Inktkokers (*Groot soort*)
Likeur-Zuur-en Olie en azijnstellen
Botervlootjes
Déjeuners-Stellen
Groente Schalen

(3707) GEBRS. ROSELJE & Co.

Chez J. J. UTTZMANN

PIANOS à Louer

à Molenvliet.

Pas Ontvangen:

BENGALSCHE BULTEN (Humps) in Vaatjes
dito RIBBEN STUKKEN (Briskets) Dito
ENGL. GEZOUTEN TONGEN Dito
" " VLEESCH (uitgezochte stukken)
GEZOUTE TONGEN.
bij
(3691) J. BROWN

Ontvangen:

Engelsche

Wagen- en Bendijtuige[n]

met pleet gemonteerd.
(3622) A. BEDI[E]

EAU DE COLOGN[E]

de F. Maria Farina. No. 4711,
à Cologne.

Les contrefaçons de mon EAU DE COLOGNE, m'engagent à prévenir le public, que le seul et unique dépôt de mon Fabricat, se trouve pour le ***Java,*** chez Mess[rs.]

Haager & Schuurman, à Batavia

à la quelle maison on peut s'adresser avec la confiance qu'à moi-même.

F. MARIA FARINA
No. 4711.

COLOGNE, le 20 Août 1860.

Ontvangen:

Een Factuur Prachtige

JAGTGEWEREN

van de Fabriek **J. P. Sauer Suhl.**
(3620) A. BEDIE

Met vergunning van den Heer Resident.

GROOTE
GOOCHEL-VOORSTELLING
van
E. CONSTANT,
in den **SCHOUWBURG** alhier,
op Donderdag den 22sten dezer.

De voorstelling zal bestaan uit 30 Toeren, waaronder eenige **geheel nieuwe,** en zal om geenerlei reden, **ook niet in geval van regen,** worden uitgesteld.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

EEN HEER .... *f* 3.—
EENE DAME .... „ 2.—
EEN KIND .... „ 1.—

aanvang ten 8 ure.

Men zal plaatsen kunnen bestellen aan den Schouwburg op den dag der voorstelling van 8 tot 12 ure.

Voor **particuliere** soirées adressere men ch. bureau Handelsblad. (3668)

Societeit de Harmonie,
STAFMUZIJK,
Op Donderdag a. s. den 22 dezer,
des avonds ten 8 ure.

Namens de Directie:
De Secretaris,
(3679) E. JEEKEL.

Maçonnieke Societeit.

VERGADERING, op Donderdag avond den 22sten dezer, des avonds ten 8 ure.
(3677) SNELLEBRAND.
Secretaris.

MAATSCHAPPIJ
van
TOONKUNST.

MUZIEKALE OEFENING
op Vrijdag den 23sten November 1860,
des avonds ten 8 ure,
in het Lokaal van den Schouwburg.

Namens de Directie:
C. VRIESENDORP.
(3692) *Secretaris.*

Salle de Théâtre de Batavia.

Avec la permission de Mr. le Résident.

Vendredi, 30 November 1860.

GRAND CONCERT,
Vocal et Instrumental,
donné par
Mr. et Madme. Guille,
bienveillant
avec le concours de M.Mrs. les ARTISTES et AMATEURS de cette ville.

PRIX d'ENTRÉE: Un Cavallier *f* 4.—. Une Dame *f* 3.—. Un Officier jusqu'au grade de Capitaine inclusivement *f* 3,—.
Un Enfant *f* 3,—.

S'adresser pour la location des Places, tous les jours chez Mr. VAN KINSBERGEN, Bazaar Baroe et le jour du concert au Contrôle du Theâtre. (3696)

Ontvangen:
Een factuur
goed loopende Vriesche- en andere
KLOKKEN,
bij
(3641) WINSSER, DE LANGE & Co.

VAN WALCHREN & VAN DORP
ontvingen per de **Twee Cornelissen**
VERSCHE HAMMEN.
(3649)

MANILLA SIGAREN,
No. 2, Cortado,
bij
(3621) A. BEDIER.

Verkrijgbaar:
ENG. HANGLAMPEN,
Fransche Wagen en Bendijtuigen
met pleet gemonteerd en
ONGEKLEEDE POPPEN MET GLAZEN OOGEN.
Bij
Gebrs. VEIT,
(3652) ***Passer Senen.***

IJzeren
TUIN-BANKEN
en Tuin-Stoelen.
(3608) ABEELEN, DENNISON & Co.

Gelegenheid tot plaatsing van Rijtuigen en stalling van Paarden

in de stalling op *Roea Malakka,* vroeger geoccupeerd door den heer WASCH Jr. achter de pakhuizen van de Heeren van OMMEREN, RUEB & Co.
Te bevragen bij
(3640) A. HAERTLEIN.

PUIK ZOUTVLEESCH,
in kleine vaatjes, voor huishoudelijk gebruik;
VERSCHE BERGSCHE ANSJOVIS,
in potjes.
Bij
(3690) VAN WALCHEREN EN VAN DORP.

Direct van Parijs ontvangen:
Een Factuur Prachtige
BIJOUTERIEN,
naar den laatsten smaak, waarbij keurig bewerkte
ARMBANDEN EN RUBAN
van Matgoud met Diamanten,
PARURES EN DEMI PARURES,
nette en smaakvolle
BROCHES.
Dames Horologie KETTINGEN met BROCHES en CACHATEN, MEDAILLONS, HALSKETTINGJES, CEINTUUR-HAKEN en GESPEN, gouden en zilveren VINGERHOEDEN, RINGEN, MANCHETTEN en hemden KNOOPJES, POTLOODEN.
Bij
OLISLAEGER,
(3694) *Juwelier en Goudsmid.—Rijswijk.*

De Heer **Theodoor Cornelis Boogaardt,** is op heden als deelgenoot in onzefirma opgetreden.
(3685) MAC LENNAN & Co.
SOERABAIJA, 1 November 1860.

The Undersigned have this day dissolved Partnership.
WALTER B. WOODBURY.
JAMES PAGE.
BATAVIA, 28 November 1860. (3689)

VERMIST
uit een huis op het Koningsplein

een klein geheel wit MANILLA HONDJE, **(teef)** luisterende na de naam van **Loesie.** De vinder wordt beleefd de teruggave verzocht, des verlangende tegen betaling eener premie van tien gulden.
Adres bij den uitgever van dit blad. (3666)

Une **DEMOISELLE** désire trouver une famille pour l'accompagner en Europe, ou bien d'être placé soit pour diriger un menage ou bien comme dame de Société.
S'adresser au bureau du Journal sous les initiales A. B. (3688)

Wordt Gevraagd
eene JUFVROUW van de Protestantsche godsdienst, niet beneden de 30 jaren oud, die, bij voldoende bekwaamheid in vrouwelijke handwerken, tevens geschikt zij om met kinderen om te gaan en daarover toezigt te houden.
Adres: Bureau Java-Bode, Lr. K. (3657)

EEN LETTERZETTER,
bekwaam voor zijn vak,
vast werk verlangende adreseere zich bij
(3655.) G. KOLFF & Co.

Voor de reis naar NEDERLAND, bieden zich aan:
Een Eerste Stuurman,
Een Tweede Idem.
Een Derde Idem.
Een Bootsman,
Een Baas timmerman.
Informatiën bij
(3699) B. KOPERSMIT & Co.

Te koop:
Wegens vertrek:
Op voordeelige voorwaarden het aangenaam gelegen **Huis** op **Molenvliet,** bewoond door den Heer **L. Bras.**
Informatiën bij
(3658) CASSALETTE & Co.

TE KOOP:
De Vogelnesten,
afkomstig van het land
KLAPPA NOENGAL.
Te bevragen bij
(3697) ARNOLD EN ZONEN.

TE HUUR **Een Huis,** in de
Gang Katjapang, Molenvliet.
Bevraagbaar bij
(3682) A. N. H. DE VOGEL.

Nederlandsch Indische
LEVENSVERZEKERING EN LIJFRENTE MAATSCHAPPIJ.

ALGEMEENE VERGADERING van Stemgeregtigde Deelhebbers op Woensdag den 28sten November aanstaande des voormiddags ten 11 ure, ten kantore der Maatschappij, om ingevolge Artikel 11 der Statuten overtegaan tot de keuze van eenen Kommissaris en eenen mede-Directeur, en voorts ter beslissing in datgene wat volgens *dagelijks* ter inzage liggende nota, zal ter tafel gebragt worden.

Namens het bestuur:
De Ontwerper Directeur,
(3642) WIGGERS VAN KERCHEM.

Gymnasium Willem III.

Ouders of Voogden van de in deze inrigting opgenomen jongelingen of ingeschreven candidaten, worden uitgenoodigd tot het bijwonen van het leggen van den eersten steen van het hoofdgebouw door Z. Exc. den Gouverneur-Generaal, welke plegtigheid zal plaats vinden op Dingsdag den 27sten November aanstaande, wordende men verzocht daartoe aanwezig te zijn, des voormiddags van dien dag, ten half acht ure in het voor Gymnasium bestemd gebouw op Salemba.

Het Collegie van Curatoren
van het Gymnasium Willem III:
De Voorzitter,
Bij afwezigheid:
Het voorzittend Lid,
G. H. UHLENBECK.
Het Lid, tevens Secretaris,
(3670) G. F. W. WIGGERS VAN KERCHEM.

PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL
EN
VAN VLISSINGEN VAN HEEL
& DEROSNE, CAIL & Co.
te ***Amsterdam.***

De Ondergeteekenden, Agenten van voormelde firma's, maken bekend, dat zij in de volgende maand alhier verwachten:

Eene volledige Installatie

tot het afkoken van suiker in het luchtledige, met pan van 7 v' middellijn, Stoommachine, dubbelwerkende luchtpomp, 2 Stoomketels elk van 25 pk, heater ontvangers, pijpen tot verbinding, enz.

Een STOOMSUIKERMOLEN met cilijnders van $24^3/_8$ × 51 dm benevens machine, ketel enz.; ingerigt om des verkiezende ook met water te worden gedreven.

Een STEL van 8 CENTRIFUGES met stoommachine van 10 pk, ketel & drijfwerk geheel compleet.

Een do. van 4 Centrifuges met stoommachine, van 6 pk, enz. geheel compleet.

Vier SUIKERCRUSHMOLENS kunnende ook met de hand worden gebezigd.

VERSCHEIDENE OPENE BATTERIJEN met ronde gegoten ijzeren pannen.
en
Een ARAK DISTILLEER-TOESTEL à fermentation continue om 12: 16000 litres per dag te kunnen verwerken.

Al deze machinerien kunnen naar verkiezing te Batavia, Samarang of Soerabaija worden gelost.

De teekeningen voor de opstelling zijn inmiddels bij ons te bekomen.

Verder is nog in confectie, om tijdig voor den volgenden oogst hier te zijn.

EENE VOLLEDIGE INSTALLATIE

tot het afkoken van Suiker in het luchtledige met twee vacuumpannen van $7^1/_2$ v' middellijn.

Een SUIKERMOLEN met cilijnder van 28 × 56 dm.

Een Id. met cilijnders van $19^5/_8$ × $35^1/_2$ dm.

DüMMLER & Co.

BATAVIA, 4 October 1860. (3675)

MACHINERIEN.

De ondergeteekenden, Agenten van de Heeren

GEORGE BUCHANAN & Co.,

Ingenieurs van York Place Ironworks

Aberdeen & Bucklersbury, *London*,

nemen de vrijheid Fabriekanten, Landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van alle soorten van

WERKTUIGEN,

in gebruik bij de bereiding van

SUIKER, KOFFIJ, RIJST, OLIE, KALK, STEENEN,

enz., enz.,
alsmede ook:

***Zaagmolens*,**

vervoerbare Stoom-machines, Pompmachines voor irrigatie doeleinden, of tot het vullen van in de hoogte gelegene **Badkuipen, Stoomketels, enz., enz.**

Ook verwachten zij binnen kort van Engeland:

Twee groote en vermogende Stoom-Suikermolens,

van welke een met cylinders van 54 × 26 Eng. duim en de ander van 60 × 28 Eng. duim.

Een dubbeld stel luchtledige pannen (Vacuumpans),

bestaande uit twee koperen Howard pannen, elk van 6 voet en 6 duim diameter met STOOMKETELS, LUCHTPOMPEN, HEATERS, ONTVANGERS & STOOMPOMP compleet.

VERSCHEIDENE STELLEN CENTERFUGES,

met KETELS & STOOM-MACHINES compleet;
als ook:

TWEE WETZELPANNEN

met verbindingspijpen om te werken door STOOM, WATER, TREKVEE of HANDEN.

Als ook bieden zij te koop aan eenige **SUPERIEURE PERSPOMPEN**, pas ontpakt, geschikt om Badkuipen in Woonhuizen of Ketels van Stoommachines met heet of koudwater te vullen.

Het bovenstaande zal bevonden worden te zijn van de beste Constructie en hechtste bewerking.

(3706) PITCAIRN, SYME & Co.

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, ***Agenten op Java,***
van de Heeren

FAWCETT, PRESTON & Co.,

Ingenieurs te Liverpool,

zijn bereid bestellingen aan te nemen op

SUIKER-
en
Rijstpelmolens,

CENTRIFUGES,

Stoommachines, zoowel voor het land als voor schepen, **Gas-toestellen, Zaag-Machines, Arak-distilleer Toestellen. IJzeren Praauwen,**

SUIKER PANNEN,

in alle dimensiën,
en alle andere soorten van

Machinerien.

Zij bieden te koop aan:

EENE HOOGDRUK
Stoommachine
en
SUIKERRIETMOLEN,

vervaardigd bij de hierboven genoemde firma, waarvan de afmetingen zijn, als volgt:

Diameter der Cylinder . . .	26	Eng.	duim.
Lengte 〃 〃 . . .	54	〃	〃
Diameter 〃 〃 (Stoommachine)	14	〃	〃
Lengte der slag van do.	42	〃	〃
Diameter der Stoomketel . .	5	〃	voeten.
Lengte 〃 〃 . .	17	〃	〃

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij

(3676) MORGAN, MELBOURN & Co.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

Hoesten voornamelijk het drooge hoesten meermalen veroorzaakt, door eenen slechten toestand van de maag en den lever, wordt dikwijls zeer verzacht door eene enkele dosis van die buitengewone pillen. Indigentie, of ongesteldheid der maag is somtijds vergezeld van eenen kuchenden hoest, ook is de hoest een teeken van het verteren des levers. In dergelijke gevallen geven geneesheeren vrij algemeen kwik preparaten middelen even zoo nutteloos als gevaarlijk, sedert dat eene kleine dosis of in sommige gevallen eene grootere hoeveelheid van de pillen van Holloway nooit falen om zoowel de oorzaak en bij gevolg het moeijelijk hoesten zelfs weg te nemen. De versterkende invloed van de middel op zwakke gestellen is inderdaad bewonderingswaardig.

Doosjes Pillen à *f* 1.— *f* 3. —*f* 5 —.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
〃 Banjoemaas	〃	M. S. Cheriman.
〃 Soeracarta	〃	W. Veldman.
〃 Djocjocarta	〃	Buijn & Co.
〃 Salatiga	〃	F. Knuthoffer.
〃 Tagal	〃	Wed. Dort.
〃 Cheribon	〃	W. Galistan.
〃 Cheribon	〃	M. Blok en Co. (3632)
〃 Samarang	〃	H. L. Lijon en Co.

de Groot, Kolff & Co. en de hoofd agenten Soesman en Co.

JAVA-BODE

H. H. inteekenaren op bovengenoemd Blad,

die geneigd zijn met hun abonnement voor het **Eerste half jaar 1861** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor ***franco*** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Eerste halfjaar:

voor **Batavia**..............................	***f*** **12,50**
,, **Java**..............................	,, **15,—**
,, **de Buitenbezittingen**	,, **17,50**
,, **Nederland**..............................	,, **22,50**

Brieven ***franco*** aan *den Administrateur*,

H. M. VAN DORP.

De Inteekening en storting van dat Blad kan ook geschieden bij **Blok & Co.** en **A. A. Ruzette** te Cheribon; Mevr. de Wed. **G. M. Dort** te Tagal; **de Groot; Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te Samarang; **Le Roy & Co.** te Soerabaija; **Weijermans & Co.** te Pasoeroean; **G. H. Hoogenraad** te Madioen, **H. R. van Wijk, Rzn.** te Padang; **Eekhout & Co.** te Makassar, **Harmsen** te Amboina, en voor de niet genoemde Buiten-bezittingen bij de Agenten der schepen van den Heer **W. Cores de Vries.**

3671)

Groote fijne LEIJEN, *f* 8.— per dozijn.

Potlooden,

rood en blaauw in één. Idem in

verschillende kleuren.

Ontvangen bij

(3710) H. M. VAN DORP.

Ontvangen:

EENE PRACHTIG WERKENDE STEREOSCOP
GENAAMD

Stereoscope Americaine,

met 24 platen op glas, **prijs *f* 250.**

Stereoscoop platen op glas, zilver en pa
meest allen gekleurd.

Eene keurige Collectie **Photographien** naar G
vures, in Ovale en vierkante lijsten van
f 3,— *f* 4,— en *f* 5.—

Losse **Photographiën** naar Gravures. Ronde
Ovale Lijstjes voor Photographiën.

Vergulde lijsten 1ste qualiteit per **voet**

PALISSANDER en MAHONIJHOUTEN

STEREOSCOPEN,

en eene fraaije Collectie

Zwarte en gekleurde Platen, zeer gesch
om te encadreren, ***alles zeer goedkoop.***

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1860. (371

Almanakken 1861.

INDISCHE ZAK-ALMANAKKEN, ingerigt
Koopmans-, Kantoor- en Huishoudelijk gebru
franco per post met een Kantoor-Almanak *f* 3,
KANTOOR-ALMANAK (opgeplakt). . . 〃 1,
Idem met Dames-Portretten. . . . . 〃 1,

Te Batavia bij

(3569) G. KOLFF & Co.

Per ***MAIL*** ontvangen en verkrijgbaar b

G. KOLFF & Co., *te Batavia.*

DE GROOT, KOLFF & Co.,

Samarang.

LOTEN

voor de

243ste NEDERLANDSCHE STAATS LOTER

Een heel lot	***f*** **100.—**
Een half 〃	〃 **50.—**
Een vijfde 〃	〃 **20.—**

(36

GELITHOGRAPHEERDE VISITE-KAARTJE

Letter na verkiezing

bij

(3660) H. M. VAN DORP.

1861.

KANTOOR AGENDA.	*f* 5
OPGEPLAKTE KANTOOR-ALMANAK	〃 1
ONOPGEPLAKTE, IDEM	〃 1
Opgeplakte KLEINER, IDEM	〃 1.

Verkrijgbaar bij

H. M. VAN DORP, te Bata
(3629) en M. BLOK & Co., 〃 Cheri

BOEKHANDEL VAN H. M. VAN DORP.

Van de pers gekomen en aan H. H. inteekenaren verzonden:

LETTERKUNDIGE
VERSCHEIDENHEDEN,
DOOR
J. MUNNICH,

Nog **eenige** exemplaren van dit werk zijn verkrij
baar **à *f* 5.—** *franco* per post. ***f* 6.—** (368

Met referte tot de uitnoodiging ged
in de Java-Couranten van 28 en 31 Ma
1860, No. 25 en 26, en in de Java-Bode en h
Bataviaasch-Handelsblad van 24 en 28 Maart en
en 21 Julij 1860, worden de ***Debiteuren***
de ontbonden firma **Van der Meulen & C**
nogmaals dringend verzocht hun debet aan die fir
aan de likwidateuren af te dragen en wel v
Ult. December 1860, ten einde de belangh
benden niet in de onaangenaame verpligting te stell
de invordering langs den weg van regten te d
plaats hebben. (36

Zij die iets te vorderen hebben
of verschuldigd zijn aan de nalatensch
van wijlen den Heer *Pieter Swer*
den 23sten September ll. te 's Gravenhage overle
worden verzocht daarvan, binnen drie maanden te r
kenen van heden, opgave of betaling te doen aan
Excuteuren Testamentair

ANEMAET & Co.

SOERABAIJA, 15 November 1860. (368

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag, 21 November 1860, N°. 93.

...ders van Cognossement over
...VHS. 100 Vaatjes BOTER:
in dubbele fust,
...de Heeren ***van Harlingen & Steen,*** te
...terdam verscheept en alhier aangebragt met het
...d. schip **VALPARAISO**, kapt. A. H. ZWA-
...LD, worden verzocht zich ten spoedigste be-
...te stellen bij

De Agenten
...4) PAINE, STRICKER & Co.

...mboot PRINS VAN ORANJE,
directe dienst tusschen SOURABAIJA,
BATAVIA en vice-versa gedurende
NOVEMBER.

Vertrek van SOERABAIJA.	Verblijf te BATAVIA.	Vertrek van BATAVIA.
...dag, den 25sten.	25, 26, 27 en 28	Donderdag, den 29.

...s in één week heen en terug met 4 dagen oponthoud te Batavia.
...oor Vracht en Passage gelieve men zich te adres... te ***Batavia*** bij
MORGAN, MELBOURN & Co.
en te ***Soerabaija*** bij
(3672) MAJOR, MATZEN & Co.

STOOMSCHIP

PRINS VAN ORANJE.

...ecte dienst tusschen Soerabaija, Batavia
en vice-versa gedurende

DECEMBER.

Vertrek van SOURABAIJA.	Verblijf te BATAVIA.	Vertrek van BATAVIA.
...ndag, den 9.	12, 13, 14 & 15	Zondag, den 16.
...derdag, „ 20.	23, 24, 25, 26 & 27	Vrijdag, „ 28.

Voor VRACHT en PASSAGE gelieve men zich te ...sseren bij
MAJOR, MATZEN & Co.,
Sourabaija.
MORGAN, MELBOURN & Co.,
(3644) **Batavia.**

Naar Singapore.
...et vertrek van het Stoomschip

...ONINGIN DER NEDERLANDEN,

is bepaald voor de volgende MAAND, als:
DECEMBER, den 15den.
Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore der Ned. ... Stoomboot Maatschappij
(3673) MACLAINE, WATSON & Co.,
Directeuren.

STOOMBOOT OENARANG.

Het vertrek dezer BOOT is
voor de maand November
bepaald
...p den 27sten aanstaande,
des morgens ten 8 ure.

De Agenten,
...31) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

STOOMGELEGENHEID.

Naar Benkoelen en Padang
per het Stoomschip ***Ambon*** 2 maal
24 uren na aankomst der verwacht wor-
...de Landmail.

Via Samarang en Soerabaija naar
...ndjermassing per het Stoomschip ***Ma-***
...ssar op den 22 dezer.

Naar Muntok, Riouw en Singapore
den 15 en 30 van iedere maand.

Naar Samarang en Soerabaija op den
...en 22 van iedere maand.
Nadere informatiën bij
W. CORES DE VRIES.
Batavia, den 17 November 1860. (3650)

Het Stoomschip

SAMARANG PACKET

zal gedurende de maand November vertrekken
den 24 naar Cheribon,
„ 29 „ Muntok en Palembang

de Agenten
(3630) BUIJS, JACOBSEN & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND
wordt aangeboden met het Snelzeilend Barkschip

Zeenimph,

gevoerd door kapitein
J. F. GRAADT VAN ROGGEN.

Deze bodem zoo gunstig bekend om deszelfs **korte** en **voorspoedige reizen,** beveelt zich bijzonder aan tot den overvoer van passagiers, zoo wel van familien als van enkele personen, heeft ruime hutten, luchtige Dames- en Heeren kajuit, voert een geëxamineerd Doctor aan boord, en zal na zijne ontlossing en belading te Cheribon, Tagal en Samarang, in den loop der maand December van Batavia vertrekken.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den Gezagvoerder, bij de Heeren Dorrepaal & Co., te Samarang en hier bij

de Agenten,
HAAGER & SCHUURMAN.
Batavia, 17 October 1860. (3674)

Met het Ned. Schip

KOSMOPOLIET,

bestaat nog gelegenheid voor **Passagiers** om te repatrieren.

Deze bodem zal nu tegen het einde dezer maand de terugreis direct ***van hier*** aanvaarden, zullende dezelve alhier geheel beladen worden.

Nadere informatien te bekomen bij
de Agenten,
(3626) B. KOPERSMIT & Co.

Met het schip BEZOEKI,

Kapitein **Rusman,**

bestaat gelegenheid naar Nederland voor familien en enkele personen, waartoe alles op eene voortreffelijke wijze is ingerigt. Het schip laadt te SAMARANG en vervolgens te PASOEROEAN, om door STRAAT BALI denkelijk in ***December*** de terugreis aan te nemen.

Adres te ***Samarang*** bij
de Heeren DORREPAAL & Co.,
te ***Soerabaija*** bij,
de Heeren ANEMAET & Co.
(3627) en ***alhier*** bij REYNST & VINJU.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Snelzeilend
Clipper Fregatschip

„ANNA,"

kapt. **J. R. BOK,**

hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers en zijnde daarvoor behoorlijk uitgerust.

Een geëxamineerd GENEESHEER bevindt zich aan boord en zal het vertrek van hier naar ROTTERDAM tegen einde November plaats hebben.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseren bij den Gezagvoerder en de Heeren van MAANEN en Co., te Samarang of alhier bij

De Agenten,
(3695) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar

SAMARANG EN SOERABAIJA,
met het uitmuntend voor PASSAGIERS
ingerigt Schip

BROEDERTROUW,
Kapt. ROTGANS,

om in de helft der volgende week te vertrekken.
Informatiën bij
(3639). VAN OMMEREN, RUEB & Co.

Naar Tjilatjap

wordt VRACHT en PASSAGE aangeboden met het Nederlandsch Barkschip

DRIE GEZUSTERS,

Gezagvoerder **G. C. Fischer,**
om tegen het einde der volgende week te vertrekken.
(3619) B. KOPERSMIT & Co.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag den 26sten November 1860, des morgens te negen uren, aan het Gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den ADJUDANT VAN DIENST.

Buitenzorg, den 14den November 1860.
De Majoor-Adjudant,
R. F. DESSELJFF.

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

Buitenzorg, den 15den November 1860. (No. 52.)
(Staatsblad no. 104.)

Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Met aanvulling van tarief no. 39 van het algemeen administratie-reglement (§ 651 der elfde nota van ampliatien enz. op dat reglement, staatsblad 1854 no. 10) en het reglement voor de korpsen pradjoerits op het eiland *Java* (staatsblad 1849 no. 29) te bepalen, dat de pradjoerits op *Java* mede in de militaire ziekengestichten ter verpleging kunnen worden opgenomen, en zulks op gelijke wijze, als bij art. 18 en 19 van het reglement voor de djajang secars (staatsblad 1849 no. 30) ten aanzien van dezen is voorgeschreven.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Sekretaris,
A. Loudon.

Buitenzorg, *den 15den November* 1860. (No. 58.)
(Staatsblad no. 105.)

Gelezen enz.

De Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Den resident van Ternate te ontheffen van de vervulling der betrekking van algemeenen ontvanger aldaar.

Ten tweede: Den sekretaris van de residentie Ternate te ontheffen van de vervulling der betrekking van algemeenen pakhuismeester en van de bij het besluit van 21 October 1859, no. 16, aan dien ambtenaar opgedragen funktien van havenmeester.

Ten derde: Te bepalen:

a. dat het ambt van algemeenen ontvanger, mitsgaders het beheer van 's lands algemeene kas te Ternate, zal zijn opgedragen aan den sekretaris dier residentie;

b. dat het ambt van algemeenen pakhuismeester en dat van havenmeester zal zijn opgedragen aan een der geëmploijeerden der residentie Ternate, daartoe overeenkomstig de bestaande voorschriften door den resident te benoemen;

Ten vierde: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Sekretaris,
A. Loudon.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot advokaat en prokureur bij den raad van justitie te Soerabaija mr. F. H. E. Schusler.

Tot sekretaris der residentie Westerafdeeling van Borneo, tevens vendumeester aldaar, de kommies op het kantoor van den resident van Kadoe J. M. van Merkesteijn.

Tot kommies-kontroleur der inkomende en uitgaande regten, tevens havenmeester te Cheribon, de kommies-kontroleur der inkomende en uitgaande regten te Samarang J. F. Schultz.

BIJ DE ALGEMEENE SEKRETARIE.

Tot referendaris, de hoofdkommies B. J. G. Elias.

Tot hoofdkommies, de eerste kommies mr. H. D. Levijssohn Norman.

Bevorderd:

Tot kontroleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures, de kontroleur der tweede klasse H. Fitz Verploegh.

Gesteld:

Ter beschikking van den resident der Lampongsche distrikten, de klerk op het residentiekantoor te Serang (Bantam) R. J. C. Gaijmans.

BIJ DEN LANDRAAD TE SOERABAIJA.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, de gewone deurwaarder P. P. Foss.

Benoemd:

Tot gewonen deurwaarder, de buitengewone klerk bij de griffie van den landraad C. Dirksen.

BIJ DEN RAAD VAN JUSTITIE TE MAKASSER.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, het lid A. van Kerkwijk, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, J. P. C. Gravenhorst, waarnemend havenmeester aldaar.

BIJ DEN RAAD VAN JUSTITIE TE BANDA.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, J. E van Zuijlen, onder dankbetuiging voor de door hem zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, de griffier bij dien raad, P. C. L. Hartog.

Tot griffier, de buitengewone subsituut-griffier bij dien raad R. N. Rijkschroeff.

Goedgekeurd:

Dat door den Raad van justitie te Batavia,

Is Benoemd:

Tot buitengewoon substituut-griffier bij die regtbank, mr. J. W. S. van der As, ambtenaar der eerste klasse, toegevoegd aan den griffier bij genoemden raad.

Dat door den Resident van Banda

BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS ALDAAR.

Is ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, J. E. van Zuijlen, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Is Benoemd:

Tot lid, R. F. F. von Ruggenhagen, lid in den raad van justitie aldaar.

Militair Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie A. Struiken.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie, J. Se lig.

Ingetrokken:

Het aan den eersten luitenant der infanterie, A. Luijmes, op zijn verzoek, verleende eervol ontslag uit de betrekking van adjudant bij den militairen kommandant der Wester afdeeling van Borneo.

Benoemd:

Tot inspekteur der draagbare wapenen en buskruidfabrikatie, de majoor der artillerie J. D. Hoedt, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Hersteld:

In aktiviteit, de tweede luitenant der infanterie F. K. Martin.

Bevorderd:

Tot eersten luitenant bij het 8ste bataillon infanterie, de tweede luitenant F. K. Martin.

Tot militairen ambtenaar der eerste klasse, de direkteur van den buskruidmolen te Bodjong, (militaire ambtenaar der tweede klasse) H. J. Kerrebijn.

Gesteld:

Op non-activiteit, de tweede luitenant der infanterie G. C. O. Vos van Rijswijk.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De Direkteur der Posterijen herinnert bij deze belanghebbenden, dat, de tweede mailstoomer in November den 30sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij 't Postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten, op

Donderdag den 29sten Novemb. a. s.

des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz. enz.

Benevens voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De Assistent-resident voor de Policie brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de prijzen voor het Rund-, Varkens- en Buffelvleesch voor de maand November 1860 zijn bepaald als volgt:

Rundvleesch. per Am. pd., 50 cents.
Varkenvleesch, „ katti . . 33½ „
Buffelvleesch, „ „ . . . 28 „

De Assistent-resident voor de Policie brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de prijs van het Brood voor de maand November e. k. blijft bepaald als volgt:

voor een tarwenbrood wegende 1 pd. — 21 cents.
» » » » ½ » — 10 »
» » » » ¼ » — 5 »

VENDUTIEN.

Donderdag 22 November, voor de toko van John Brown, Passer Pisang.

Vrijdag 23 November, voor de toko van Gebrs. Veit op Passer Senin.

en

Voor het kommissiehuis van Cassalette en Co.

Zaturdag 24 November, pandgoederen aan de Beurs.

Dingsdag 27 November, voor het kommissiehuis van de firma van Riet en ter Gouw.

en

Houtvendutie door John. Prijce & Co.

en

Boekenvendutie in de Harmonie door van Dorp.

Woensdag 28 November, voor het woonhuis van Kapitein Seelig, door van Slooten Morgan & Co.

en

Voor het kommissiehuis van John Prijce £ Co.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 18den tot den 20sten November 1860.

JAVA HOTEL. H. Fradgärd, van Cap Town. — J. H. Meijer, van Singapore. — J. D. van Monnan, van Samarang. — W. Vogel, van Soerabaija. — G. Ehrhardt, van Samarang. — S. A. Webb, van Idem. — H. Kramer, van Singapore. — J. C. F. Lupcke, van Singapore. — S. A. H. Begemann en Famille, van Kedong Kebo. — L. Hagemann en Echtgenoot, van Rio Grande.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. H. Krukkenberg, van Tagal. — J. de Vriese, van Buitenzorg. — L. C. Holtzapffel, van de Reede. — W. Forchiana, van Singapore. — Charles Matzen, van Idem.

HOTEL DES INDES. Kempers, van de Reede. — Jonkh. de Kock, van Pontianak. — E. M. Remmers, van Singapore. — F. C. van der Put, van Salatiga. — Van Hien, van Onrust. — Carthauwijk, van de Reede. — W. Woodburg, van Samarang. — A. Woodburg, van Samarang. — James Page, van Samarang. — Deschaux en familie, van Singapore. — Bervoets, van de Reede.

HOTEL WILLEM II. van Dongen, van Borneo. — Veltenaar, van Beliton. — Steinziek, van Idem. — Buxs, van Idem. — van Hengel, van Singkawang. — Süss, van Djokjokarta. — Kulman, van Magelang.

Vertrekkende Personen.

J. Seelig en familie. — Ridmeester Noltenius van Elsbroek.

BATAVIA.

Per Nederlandsch-Indische bark *Fathool Main* is dezer dagen hier aangevoerd een lading hadjis, bestaande uit 132 *stuks*. De bark *Fardool Rachman*, hier ter reede gekomen, heeft ook een faktuur van 47 aan boord. De »Gouverneur-Generaal in ruste", *il a bien mérité de la patrie*, en de Mohamedaansche bevolking onzer bezittingen zal hem zegenen.

Te Samarang en te Soerabaija klaagt men over gebrek aan koelies voor verschillende publieke werken.

— Naar wij vernemen zal binnen kort een *afdoende* versterking naar Bandjermassing worden gezonden, nl. 95 (*zegge vijfennegentig*) man.

— Op Dingsdag den 16 October jl. is bij Poeloe Lihat in Straat Gaspar gestrand de Nederlandsche bark *Twee Jeannes*, gezagvoerder A. van der Windt. Na 4 dagen op het wrak en 2 dagen op Poeloe Lihat te hebben doorgebragt, is de bemanning op Billiton aangekomen. Nadere bijzonderheden is ons eerstvolgend No.

— Een telegram van Soerabaija dd. 19 dezer berigt ons, dat het schip *Willem Circk*, kapitein Atle, in de Torresstraat is vergaan. Een sloep met 4 man is verloren, de andere equipage is na veertien dagen te Koepang aangekomen.

— Kapitein van Gijzel, voerende het nederlandsche schip *Amalia Augusta*, schrijft het volgende van Singapore:

»Ik vertrok van Anjer in gezelschap van twee schepen, de *Richard Cobden*, kapitein Randall, en de fransche bark *Vaillant Basque*, kapitein Got, de laatste bestemd naar Saigon. Toen wij de eilanden Twee Gebroeders naderden, alwaar wij twee dagen met stilte en harden stroom moesten doorbrengen, ontwaarden wij twee praauwen, welke ons zeer verdacht voorkwamen. Den 20sten October genoemde eilanden passeerende, lieten wij op den middag, daar een harde stroom om de zuid begon te loopen en het geheel stil werd, ons anker vallen. Den volgenden morgen omstreeks drie uren ligtten wij gezamentlijk het anker, en genoemde fransche bark werd door drie booten of praauwen aangevallen, waarvan de een van voren, een aan stuurboords- en een aan bakboordszijde den aanval begon, doch door den gezagvoerder met een zestigtal geweerschoten werden afgeslagen. Twee gingen al spoedig op de vlugt, doch de derde hiel van voren den aanval vol, tot dat ook deze nog een paar schoten kreeg, waarop de roovars in hun vaartuig gingen liggen en ook het hazepad kozen. 's Morgens bij het aanbreken van den dag zagen wij twee praauwen achteruit, welke zeer lange booten op sleeptouw hadden en waarschijnlijk dezelfde waren, die genoemde bark hadden aangevallen."

— Men schrijft ons van *Muntok* dd. 18 dezer:

Op den 30 October jl. heeft de Tommongoong Karta Negara, bij gelegenheid van het tamatfeest van zijn oudsten zoon, den ingezetenen dezer plaats een prachtig en op Bankasche wijze ingerigt dejeuner aangeboden.

Nabij het eiland Lepar is dezer dagen een Nederlandsch schip gestrand. Bij het vernemen van dit ongeluk is van wege het bestuur van Banka een kruisboot derwaarts afgezonden, om de equipage van dat gestrande schip zoo mogelijk de noodige hulp te verleenen.

Met veel genoegen lazen wij het besluit, waarbij met wijziging en intrekking van de deswege bestaande bepalingen, bepaald is dat aan ambtenaren, die wegens ziekte binnenlandsch verlof bekomen, voortaan vrije passage naar de plaats, waar zij zich gedurende dat verlof, volgens geneeskundig certificaat, moeten ophouden, zal worden verleend, terwijl ook ten allen tijde vrije overvoer is toegestaan aan ambtenaren bij verplaatsing.

Dit dus alweder een bezwaar, dat waarlijk op den Indischen ambtenaar zwaar drukt, opgeheven, doch een ander voor dien ambtenaar nog drukkender bezwaar, doet zich nog voor;-de verhooging van traktement, en het toekomen van huishuur-indemniteit maakt thans dat bezwaar uit.

Naar men zegt zou het laatste evenwel thans bij de Regering een punt van ernstige overweging zijn.

Indien zulks het geval is, dan moeten wij ons gewis bij voorbaat reeds verheugen in het vooruitzigt, niet langer stiefmoederlijk te zullen behandeld.

De 19de eeuw mag teregt een eeuw van vooruitgang genoemd worden; overal ziet men veranderingen en verbeteringen daarstellen, het radikaal stelsel gewijzigd, telegaaflijnen en kabels aangelegd, hoezeer deze laatste tot groot ongerief veel te wenschen overlaten, garnizoenen, fortificatien, kerken, in bijna ongeloofelijk korten tijd gebouwd, enz. enz.

Ook Banka deelt in dezen vooruitgang: het zeehoofd dat der bevolking, inzonderheid den reizigers zoo veel gemak aanbiedt, is binnen 8 maanden daargesteld, plannen gemaakt tot aanbouw van een kerk- en schoolgebouw, dat waarlijk tot een der hoofdvereischten mag worden gerekend; — het bedrag der op Java te trekken wissels op dezer dagen bekomene magtiging ten gerieve van den kleinen handel alhier, tot *f* 100.— gesteld, zoodat daardoor de moeijelijkheid in het verzenden van gelden, welke door het gebrek aan papier geld, ondervonden werd, eenigzins uit den weg is geruimd; de kommunikatie tusschen deze plaats en Palembang verbeterd, door het in de vaart brengen van de *Samarang Packet*; — in een woord mijnheer de Redakteur! Banka behoeft zich thans, wat bloei en welvaart betreft, niet te schamen voor de andere landen in onzen indischen archipel.

In de bestuursvergadering van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, gehouden op den 5den dezer, is tot lid des genootschaps benoemd dr. S. A. Naber, rektor aan het gymnasium Willem III.

— Van Gouvernementswege is te Samarang publiek uitbesteed de levering gedurende 1861 van benoodigdheden ten behoeve van het bedelaarsgesticht te Patjerongan (residentie Samarang), als:

a. voeding, tegen *f* 0.07 per hoofd daags;

b. kleedingstukken t. w.:

blaauwe kabaijen	tegen	*f*	1.—	per	stuk.
sarong	»	-	1,50	»	»
hoofddoeken .	»	-	0,75	»	»
kussensloopen .	»	-	0,50	»	»
legmatjes . . .	»	-	0,25	»	»

SOERABAIJA. — Te Grissee is omstreeks het begin der maand November eene hoeveelheid van 2000 kojangs zout, welke reeds geschraapt was, ten gevolge van zware regens, verloren gegaan en zijn al de zoutpannen onder water geraakt.

Op den 28sten October jl. viel in het distrikt Lengkir zulk een geweldige regen, dat de steenen dam in de rivier Djetis, die de tabaksvelden van den kontrktant te Tlanak voor overstroomingen beveiligde, door het van de bergen afkomende water is stuk geslagen. Op onderscheidene plaatsen, zoowals Gedong Landengan en te Poeleh, zijn de tabaksaanplantingen overstroomd en gedeeltelijk uitgestorven. Men vreesde, dat de oogst voor het grootste gedeelte zoude verloren gaan, indien de regenbuijen niet ophielden.

Inmiddels werd het noodige verrigt, ten einde zooveel doenlijk de schade te herstellen en meerdere verliezen te voorkomen. (*Jav. Cour.*)

Samarang, 16 November. Op den 15den dezer voor het Societeits-Gebouw alhier de uitdeeling der geschenken van de Burgerij aan de Militairen het 3de bataillon, die in den nacht van den 17d den 18den Augustus ll. bij den bekenden opstand eenige vreemde soldaten den eersten aanval hadd geweerd en daardoor den opstand binnen de kazer perkt, waardoor het gemakkelijk werd dien te de Aan de 1e. Luitenants *P. H. J. Hennus* en *J. H.* *winkel* werd door de kommissie van de Burgerij staande uit de HH. *Dorrepaal*, *Plate*, *van Heek Mirandolle* en *Thooft*, aangeboden aan ieder een sabel, welke uit Holland ontboden en hun later worden overhandigd. Aan elk der Onder-Officieren in getal, een keurig bewerkt Goud Horologie met Nederl. Wapen versierd, aan elk der Korporaals getal, een Zilver verguld Savonnet Horologie en elk der manschappen, 97 in getal, 2 Gouden Du Hoewel geene uitnoodiging had plaats gehad om d tegenwoordig te zijn, waren zoowel de Officieren het Garnizoen als der Burgers, een talrijke schare komen; met leedwezen vernamen wij echter, d Generaal verhinderd was te komen en de troepen te spreken. Namens de kommissie werd door den Mr. M. het woord gevoerd, die in eene bij uitstek lijke redevoering vooral deed uitkomen, dat de schenken geene belooning voor hun betoonden en trouw waren, daar moed en trouw niet kunne loond worden, en het ook aan anderen was, hun voor eene belooning te schenken, maar eene herinn aan dien nacht, waarvan zij met zelfvoldoening ko zeggen: *wij deden onzen pligt*, eene herinnering v Burgerij, die daarvoor dankbaar was en dit wist te deeren. ZEdG. eindigde zijne aanspraak met de hoo bij allen steeds de overtuiging zoude blijven leve krijgsmandeugd niet alleen bij de armee, maar oo de Burgerij hoog staat aangeschreven, en dat bij ons volk, dat trouw en moed onder zijne vaderlijke deugden telde, het altijd een eeretitel za den naam te verdienen van een braaf soldaat.

Met luide toejuichingen werd deze aanspraak e uitdeeling der geschenken beantwoord, en wij h ons overtuigd, dat deze plegtigheid niet alleen bij als eene aangename herinnering zal blijven best maar dat ook door de ijverige poging dezer kom sie, die uit geachtste ingezetenen der stad bestond, v bijgedragen om den band tusschen de Burgerij en Leger naauwer toe te halen.

(*Sam. Adv. bl.*)

AANKOMST DER MAIL.

Uit de Europesche berigten, hier jl. Maandag *Palembang*, kapitein Kramer, aangebragt, en loo de tot 10 October, deelen wij het volgende mede

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 7 October. Ancona is in handen Piemontezen gevallen. Het garnizoen kapituleerde 30sten September, nadat al de batterijen door het schut der belegeraars vernield waren. De eisch den generaal Lamoricière, om met zijne troepen n Rome te mogen aftrekken, werd van de hand ge zen; hij werd krijgsgevangen gemaakt en naar Tu gezonden. Behalve de stad Rome, Civita Vecchia Viterbo, is de paus nu beroofd van al zijne staten bepaalt zijn geheele wereldlijke heerschappij zich to steden, die door de Fransche troepen bezet zijn. troepen zullen tot een effectief van 24,000 man bragt worden, welk cijfer zal worden verhoogd 30,000 man.

Deze maatregel heeft groote verwondering geb en eene nota van den *Moniteur* heeft de bevreem niet kunnen weg nemen. Volgens die nota is de S dinische regering verwittigd, dat de kommandant de Fransche troepen in last heeft zijne werkzaam den zoover uit te breiden, als de omstandigheden militairen aard, waarvan zij natuurlijk afhankelijk slechts zullen toelaten. Het kabinet der Tuilerie van oordeel, dat het alleen aan de groote mogend den, in kongres vereenigd, staat, om de Italiaansc kwestie op te lossen; maar dat tot dien tijd toe regering des keizers, overeenkomstig de taak, w zij op zich heeft genomen, zal voortgaan de pligte vervullen, die aan haar door hare sympathie voor H. Vader zijn opgelegd.

Er is in den laatsten tijd herhaaldelijk sprake gew van het voornemen des pausen, om Rome te verlaten. S migen beweren, dat Frankrijk dit met al zijn magt b dewijl de tegenwoordigheid des H. Vaders in het Vatic voor de regering des keizers noodig is, om een Fra garnizoen van 25 à 30,000 man te Rome te wett welk garnizoen eigentlijk minder tot bescherming den paus zou dienen, dan wel om bij een eventuee strijd met Oostenrijk een aanzienlijk korps bij de h te hebben. Anderen echter zien in deze vermeerder van de Fransche strijdkrachten te Rome niets dan maatregel van voorzorg tegen revolutionnaire be gingen, die deze stad onophoudelijk bedreigen.

In dat geval zou deze vermeerdering van tro in verband kunnen staan met een soort van ul tum, onlangs door den paus aan keizer Napoleon zonden. Zooveel is althans zeker, dat Z. H. van plan om Rome te verlaten, voor goed moet he afgezien.

Den 28sten September heeft de paus in het konsis rie eene allokutie uitgesproken. Deze allokutie is zeer uitvoerig stuk. Daarin wordt de eisch van S dinie, dat de Pauselijke regering hare vreemde troe zal afdanken, zooals uit het ultimatum bekend is, schaamtelooze vordering genoemd, waarmede het roof wilde regtvaardigen. Elke staat, zegt de allo tie, heeft het regt om vreemde troepen in dienst te nemen, en het zijn ook geen huurlingen, welken naam de Sardinische regering aan die strijders geeft, om hen snood te lasteren. Een groot deel dier sol daten, inlanders of vreemden, uit adelijk bloed gespro ten en op beroemde namen kunnende bogen, heeft al leen uit liefde voor de godsdienst, zonder eenige soldij te verlangen, dienst genomen in het Pauselijk leger. Na vervolgens herinnerd te hebben aan Sardinie's vroe-

...e handelwijze ten aanzien der kerkering van gees-telijken, en aan den verfoeijelijken inval in den Romeinschen Staat, in strijd met alle wetten, met alle billijkheid en internationaal regt, verklaart de paus op nieuw, alle verachtelijke en heiligschennende handelingen van den koning en zijne regering van nul en geener waarde, zullende hij steeds zijne stem doen hooren voor het ongeschonden behoud van het burgerlijk gezag der Katholieke kerk en voor alle regten daaruit voortvloeijende.

Hierna komt eene toespeling op Frankrijk. Wij zijn, zegt de paus, nog altijd verstoken van vreemde hulp tegen een misdadigen inval, die men nimmer genoeg kan veroordeelen. Inderdaad, Eerwaarde Broeders! gij weet zeer goed, welke verklaringen wij herhaaldelijk van een der magtigste vorsten van Europa ontvangen hebben. Moesten wij nu, terwijl wij daarvan sints lang het uitwerksel verwachten, niet eene bittere smart gevoelen, toen wij de bedrijvers en bevorderaars dier misdadige overweldiging zagen volharden in hun verfoeijelijk ontwerp en het zoo vermetel en onbeschroomd ten uitvoeren, alsof zij de zekerheid hadden, dat niemand zich tegen hen zal verzetten?

Ten slotte zegt de Heilige Vader, dat het beginsel, hetwelk thans zegeviert, een gevaar daarstelt voor alle regeringen, omdat daardoor aan het *communisme* een noodlottige weg geopend wordt. Dientengevolge moeten alle souvereinen zich overtuigd houden, dat hunne zaak naauw verbonden is aan die van den paus, en dat zij, door hem te ondersteunen, ook voor hunne eigen regten waken en optreden.

De openbaarmaking dezer allokutie is in Frankrijk het door eerst den *Ami de la Religion* begonnen; maar op last der autoriteiten moest het blad die openbaarmaking staken. Later is men evenwel tot andere inzigten gekomen, zoo dat het verbod werd opgeheven.

Den 2den dezer is het Sardinische parlement door graaf Cavour met eene aanspraak geopend. Drie kwesties: die van Venetie, van Rome en van Napels, treden in die rede op den voorgrond. Wegens Venetie, zegt graaf Cavour, kan Sardinie Oostenrijk den oorlog niet aandoen, omdat de Europesche mogendheden daartegen zijn en dus eene koalitie tegen Sardinie in het leven zou worden geroepen. De minister wil echter, door alle sterk te maken, de zaak van Venetie bevorderlijk zijn. In bedekte termen wil Cavour hiermede zeker zeggen, dat voor de vrijmaking van Venetie het geschikte tijdstip nog niet is aangebroken, zooals hij ook in zijner laatste diplomatieke stukken heeft te kennen gegeven.

De kwestie van Rome resumeert zich daarin: dat Rome zal worden geëerbiedigd. Het is niet het zwaard alléén, dat hier beslissen kan. Wat voorts Napels aanbelangt, de regering wil voor goed een einde aan den onzekeren staat van zaken aldaar maken en vraagt, in dien te gelijker tijd ingediend wetsontwerp van de wetgevende magt verlof, om Zuidelijk Italie bij Sardinie in te lijven, indien namelijk blijken mogt, dat dit de wensch der bevolking mogt zijn.

De regering zegt tevens, dat zij van de wetgevende magt in deze aangelegenheid een votum van vertrouwen vraagt, waartoe zij zich te meer genoopt ziet, omdat eene stem, die niet ten onregte dierbaar wordt geacht, haar wantrouwen in de handelingen der regering heeft doen hooren.

Ziedaar dus het verschil van zienswijze tusschen Garibaldi en graaf Cavour, waarvan reeds voorlang gesproken is, gekonstateerd en tevens de wetgevende magt tot scheidsregter ingeroepen in het geschil. Er valt niet aan te twijfelen, dat het parlement de regering in het gelijk zal stellen, want ook de vertegenwoordiging zal zich overtuigd houden, dat aan de plannen van Garibaldi geen gevolg kan worden gegeven, en dat, indien zij het beproefde, de reeds verkregen resultaten in de waagschaal zouden worden gesteld.

Het wets-ontwerp, dat op de inlijving van de Beide Sicilien betrekking heeft, werd bij de indiening met levendige blijken van goedkeuring ontvangen. Ook hieruit mag men afleiden, dat het votum van vertrouwen zal worden verleend. Uit de daarbij gevoegde memorie blijkt, dat over die inlijving het algemeen stemregt beslissen zal en dat de regering noodzakelijk acht, dat die stemming *onverwijld* plaats hebbe. Aan den generaal Garibaldi wordt, ten aanzien der vrijmaking van Sicilie en Napels, de grootste lof toegebragt. Voorts verdient nog opmerking, dat in de memorie gezegd wordt, dat de regering voor de jammeren der Venetianen niet onverschillig is; hunne zaak wordt dan ook door de regering niet vergeten; maar zij heeft de overtuiging, dat die zaak veel meer gebaat wordt, wanneer er een krachtig Italie tot stand wordt gebragt, dan wanneer thans eene gewaagde onderneming plaats had. De algemeene opinie in Europa zal zich ten slotte moeten verklaren voor de oplossing der kwestie in dusdanigen zin, dat in Zuidelijk Europa voor goed een einde wordt gemaakt aan het tijdperk van oorlogen en omwentelingen.

Wat den Kerkelijken Staat betreft, is een vertrouwelijk gezegde van Cavour veel beteekenend, dat de Sardinische soldaten voor den Franschen uniform zouden wijken. Dat Frankrijk en Sardinie het dus op dat punt geheel eens zijn, is buiten allen twijfel. Van den anderen kant bewijst eene dagorder van Garibaldi betreffende het op handen zijnde binnenrukken der dappere Piemontesche soldaten op Napelsch grondgebied, dat een verzoening tusschen het gouvernement van graaf Cavour en den diktator ophanden is. Ook andere maatregelen door laatstgenoemde in de laatste dagen genomen, schijnen dit te bevestigen. Eenige dagen geleden werden zijne troepen door die van koning Frans, die zich nog altijd te Gaëta ophoudt, duchtig geslagen; eene depêche van 1 Oct. meldt echter, dat zij later eene overwinning op hunne vijanden behaald hebben en dat deze langs de geheele linie vervolgd worden.

De koning van Sardinie is naar Bologna en Ancona vertrokken en zal naar men zegt zijne reis tot de Napelsche grenzen uitstrekken. Sommigen meenen echter dat de koning zich van Ancona regtstreeks naar Napels zal begeven. De prins de Carignan heeft Florence verlaten, om bij afwezigheid des konings het regentschap op zich te nemen. Reeds heeft eene deputatie van Sicilie eene langdurige audientie bij graaf Cavour gehad. Er wordt dagelijks eene deputatie uit Napels verwacht, om den koning te verzoeken hoe eer zoo beter het werk der inlijving te voltooijen.

Het wordt ook hoog tijd, dat de Sardinische magt tusschen beide trede, want het demokratische element heeft in den laatsten tijd in het zuiden veel veld gewonnen.

De *Köln. Ztg.* deelt eene nota mede, welke lord John Russell aan graaf Cavour heeft doen toekomen over de Italiaansche aangelegenheden. Dit diplomatiek stuk kan als zeer gewigtig worden beschouwd. Engelands minister van buitenlandsche zaken herinnert graaf Cavour aan de verbindtenissen, die Sardinie bij het traktaat van Zurich heeft op zich genomen, en waarschuwt vooral tegen een aanval op Venetie, dien de Engelsche regering, zooals de nota duidelijk doet zien, ducht. En het is niet minder duidelijk, dat zij dien ducht, omdat Sardinie, als niet opgewassen zijnde tegen Oostenrijk, hierbij andermaal Frankrijks hulp inroepen en laatstgemelde die niet verleenen zou dan tegen eene nieuwe vergoeding. Opmerkelijk is het voorts, dat lord John Russell, gewagende van graaf Cavour's plegtige verklaring in de Sardinische kamer van afgevaardigden (toen de bekrachtiging gevraagd werd van den afstand van Savoye en Nizza), dat geen duimbreed Italiaansch grondgebied aan den vreemde zou worden afgestaan, zelfs al kon daardoor Venetie de prijs worden van Sardinie — opmerkelijk is het, zeggen wij, dat hij in zijne nota met name het eiland Sardinie noemt, als begrepen in deze in 't openbaar afgelegde belofte. Dit schijnt in allen gevalle aan te duiden, dat hiervan min of meer sprake geweest is. De verklaring dat Engeland belangen heeft in de Adriatische Zee, waarover het zorgvuldig waakt, verdient insgelijks de aandacht. Zooveel is uit het diplomatiek stuk over het geheel op te maken, dat een nieuwe afstand van grondgebied door Sardinie aan Frankrijk, door Engeland niet even lijdelijk zou worden aangezien, als plaats had ten aanzien van Savoye en Nizza, en daarom waarschuwt lord John Russell den Sardinischen minister van buitenlandsche zaken met zooveel ernst.

De *Kölnische Zeitung* laat dan ook op de nota volgen, dat zoo de Italianen een opregten vriend hebben, Engeland dit is, en onder de Engelschen, lord John Russell. De Sardinische regering heeft dus alle reden om de woorden, door dien minister tot haar gerigt, ter harte te nemen. Het mag, zegt het blad teven, moeijelijk zijn eene beweging, die hare krachten uit de hartstogten des volks put, op elk oogenblik te beteugelen naar de inzigten der staatkunde, maar daarvoor zijn juist de staatsmannen, daarvoor staan hun soldaten en alle regelmatig werkende staatskrachten ten dienste.

De *Kölnische Zeitung* stelt het verder buiten twijfel, dat, indien het thans mogt gelukken, een groot koningrijk onder Victor Emanuel op te rigten, Venetie met het vasteland, binnen een niet al te verwijderd tijdperk, toch als eene rijpe vrucht Sardinie in den schoot zal vallen. Oostenrijk is niet in staat nog jaren aaneen de offers te brengen, die noodig zijn om het overige deel zijner Italiaansche bezittingen op voortdurenden voet van oorlog, met geladen kanonnen en brandende lonten, te houden. Ook zal de verschrikkelijke wijze, op welke de Oostenrijkers Venetie behouden en welligt slechts behouden kunnen, spoedig van zoo hemeltergenden aard worden, dat zelfs de mannen van het meest beperkte verstand allengskens zullen leeren onderscheiden tusschen regtvaardige en onregtvaardige eischen der nationaliteit.

De broeder van den graaf de Montemolin, don Juan van Bourbon, heeft op nieuw een manifest openbaar gemaakt, waarin hij de staatkundige beginselen uiteenzet, welke hij in Spanje zoude toepassen, indien hij door de gebeurtenissen geroepen mogt worden, om de regering van dit rijk eens te aanvaarden. In dit manifest wordt van het begin tot het einde hulde gebragt aan alle konstitutioneele vrijheden, wanneer die met opregtheid en loyauteit worden toegepast. De prins schrijft verder zijne staatkundige bekeering toe aan de lessen der ballingschap en aan het schouwspel der gebeurtenissen, die in de laatste jaren in Europa zijn voorgevallen. Dat dit manifest wel niet den minsten indruk in Spanje zal maken, behoeft niet gezegd te worden.

De zittingen van den Oostenrijkschen rijksraad zijn nu gesloten. Men denkt in het algemeen verre van gunstig over de gevolgen, die de beraadslagingen van dit ligchaam zullen hebben, want de keizer is volstrekt niet gehouden in uitvoering te brengen, wat de meerderheid heeft goedgekeurd. Het zijn bloote adviezen, en de keizer schijnt alles behalve gezind, aan de wenschen der bevolking, waarvan de rijksraad over het geheel een waardige tolk geweest is, te voldoen. Intusschen is toch zooveel bereikt, dat de onhoudbaarheid van den tegenwoordigen toestand aan het licht gebragt is op eene wijze, dat zij niet langer geloochend kan worden. Voorts is, hoezeer de wenschen verder ook mogen uiteenloopen, ten aanzien van één punt overeenstemming gebleken. De bevolking wil namelijk deel hebben aan de wetgeving, zij het op een rijksdag of op vele landdagen. Maar de regering, zoo zij die deelneming al niet weigert, wil haar ten minste beperken.

Overigens schijnt het dat de regering eerst de bijeenkomst te Warschau wil afwachten, alvorens zij eenige koncessie doet.

De bijeenkomst zal nu den 20sten dezer maand plaats hebben. Of zij voor Europa van groot gewigt zal zijn, wordt door velen betwijfeld. Het *Journal de St. Pétersbourg* althans behelst een artikel, dat allen schijn heeft van een *communiqué* en hetwelk blijkbaar de strekking heeft, om aan de bijeenkomst te Warschau niet die hooge beteekenis ten gunste van Oostenrijk te geven, als velen daaraan toeschrijven.

Men zal zich herinneren, dat in de afgeloopene zitting der Pruissische kamers menige maatregel der regering op den weg van vooruitgang door den tegenstand der eerste kamer verijdeld werd. Het is onnoodig hier te wijzen op al de konflikten, die ten gevolge van den streng konservatieven geest der eerste kamer, ontstaan zijn tusschen haar en den anderen tak der wetgevende magt. Wij wijzen alleen op den tegenstand tegen de ontwerpen tot afschaffing van den woeker en tot opheffing der adelijke privilegien in zake van grondbelasting; een tegenstand, waardoor, ten spijt van ondervinding, wetenschap en billijkheid, de zaken in Pruissen bij het oude bleven. Een ieder zag in dat op de eene of andere wijze hierin moest worden voorzien. Zonder overeenstemming toch tusschen de regering en de vertegenwoordiging, was het regeren niet wel mogelijk. Sommigen hebben in dien stand van zaken de regering zelfs aangeraden, de in der tijd geoktroijeerde konstitutie te wijzigen. Doch hieraan heeft de regering geen gevolg willen geven. Zij heeft thans een meer legalen weg ingeslagen en achttien nieuwe leden voor de eerste kamer, voor hun leven, benoemd; terwijl aan zeven steden, die in den laatsten tijd merkelijk in bloei zijn toegenomen en waarvan twee tot dus verre gezamentlijk slechts één lid levenslang voor de eerste kamer benoemden, het regt toegekend is om voortaan elk een lid te verkiezen. Door dezen maatregel zal het liberale element in de konservatieve eerste kamer versterkt worden. Maar hoe de verkiezingen in de zeven steden ook mogen uitvallen, in geen geval zal de regering, wat men gewoonlijk noemt, op eene vaste meerderheid in de kamer kunnen rekenen. Dit neemt niet weg dat de maatregel gewigtig is; want hij leert duidelijk den geest kennen, dien de regering in hare binnenlandsche politik bezielt.

Berigten uit Syrie melden o. a. uit Damaskus van den 8sten Sept., dat het getal der gearresteerden toen reeds 1020 bedroeg en tot 4000 zou worden gebragt, en dat zich daaronder het drie-vierde gedeelte der te Damaskus gevestigde Israelitische kooplieden bevond! Reeds waren 112 personen opgehangen, 127 doodgeschoten en 600 naar de galeijen verwezen. Het getal der vermoorde Christenen werd op 5700 à 8000 begroot, de door de Christenen geleden schade op 250 millioen piasters. Door Fuad-Pacha, den Turkschen kommissaris, was last gegeven, 2000 woningen voor de Christenen te bouwen. De Franschen zouden, in vereeniging met 8000 man Turksche troepen, Lehsche aantasten, waarin vele van de voornaamste schuldigen de wijk hadden genomen.

Naar luid van berigten uit Konstantinopel moet St. Jean d' Acre ook met eene slagting bedreigd zijn geworden; die slagting is echter voorkomen, doordien de Grieksche consul te Beyruth te hulp is geschoten met twee oorlogschepen, terwijl hij verklaarde, dat hij bij de minste poging tot aanval op de Christenen, het vuur tegen de stad zou openen. Volgens een schrijven uit Beyruth aan den *Nord*, zijn een Nederlandsch fregat en een Engelsch oorlogschip aldaar aangekomen, zoodat men mag opmaken, dat het deze bodems zijn, die de gevreesde onlusten belet hebben. Het *Journal de Constantinople* zegt wel, dat Syrie gepacificeerd is, doch dit blad kan men niet onvoorwaardelijk gelooven.

Uit Syrie luiden de laatste berigten minder gunstig. Fuadpacha heeft de hoofden der Drusen bij zich ontboden, om hen wegens hunne handelingen tegen de Christenen ter verantwoording te roepen. De meesten hebben echter geweigerd aan die oproeping te voldoen. Men verzekert, dat de Fransche troepen gereed staan om met de Turksche naar Deir-el-Kawir, in den Libanon, op te rukken.

Koningin Victoria is den 25sten September te Coburg aangekomen. Hare Majesteit wordt op hare reis ook door lord John Russell, den minister van buitenlandsche zaken, vergezeld. De ministeriële *Morning Post* zegt, dat de reis der koningin geheel vreemd aan de staatkunde is maar voegt daarbij: »Lord John Russell is belast met de politieke aangelegenheden, terwijl Hare Majesteit reist met geen ander doel, dan om hare dochter en hare kindskinderen te bezoeken."

Politiek Overzigt.

De politiek is nog stil. De leden der tweede kamer werken in de sektien en de openbare zittingen leveren nog weinig gewigtigs op. Het verslag der kommissie over de suikerkontrakten en het kontrakt Pangka is juist nog tijdig genoeg gedrukt en rondgedeeld, om het met deze mail te kunnen verzenden. Het is slechts door drie leden der kommissie onderteekend, waartoe de kamer verlof heeft gegeven, daar de twee andere, de heeren Poolman en de Kempenaer, geen leden der kamer meer zijn.

Wij laten hier het slot volgen:

De kommissie, aan het einde van haar verslag gekomen, mag hare taak niet als vervuld beschouwen, zonder nog aan één voorschrift van art. 43 van 't reglement van orde te hebben voldaan. Zij behoort een besluit aan de kamer voor te stellen. Ook in dit opzigt was de meening harer leden niet eenparig.

De minderheid was van oordeel:

1o. dat in het mandaat der kommissie niet ligt het onderzoek der vraag, of het onderwerp de kultuurkontrakten op Java al of niet door de wet moet worden geregeld; de kamer heeft daaromtrent reeds eene motie van orde aangenomen, waarop thans door de kommissie niet behoeft te worden teruggekomen; zij zou daarom aan de kamer willen voorstellen, om dit verslag te doen drukken en ronddeelen en afschrift te zenden aan den minister van kolonien, met verzoek om nadere inlichtingen;

2o. dat, wat betreft het suikerkontrakt Pangka, zij met het eerste gedeelte der transaktie, vervat in de art. 1, 2, 3 en 4, genoegen zou kunnen nemen, maar de bijvoeging van de artt. 5 en 6 haar heeft bevreemd; zij zou daarom der kamer willen voorstellen, om alvorens een oordeel daarover te vellen, den minister nadere inlichtingen te vragen, welke bijzondere en gewigtige redenen den minister genoopt hebben om de artt. 5 en 6 ook nog in de dading op te nemen.

De meerderheid der kommissie heeft zich met deze meening niet kunnen vereenigen.

Wat de regeling der suikerkultuur betreft, heeft het onderzoek van deze » algemeene grondslagen " haar in geen opzigt hebben genaamd doen terugkeeren van haar oordeel, dat het algemeen belang dringend vordert de vaststelling bij de wet der regelen voor de uitgifte van kultuurkontrakten.

En wat aangaat het suikerkontrakt Pangka, rekent zij zich verpligt een oordeel te moeten vellen over deze daad, toegelicht door den minister van kolonien in de aan de kamer overgelegde stukken en de geleidende missive aan den voorzitter der kamer van 20 Julij jl. Tot haar leedwezen heeft zij in de overgelegde stukken geene enkelen grond gevonden voor zulk eene overeenkomst, zoo bezwarend en waarbij de belangen van den staat zoo in alle opzigten zijn uit oog verloren.

LAATSTE BERIGTEN.

Aan het *Journal des Débats* wordt uit Turin gemeld, dat de voorhoede der Sardinische troepen den 5 Oct. de Napelsche grenzen heeft overschreden. In andere berigten wordt dit echter ontkend.

— Eene dépêche uit Parijs in het dagblad *Espero*, dd. 5 Oct. bevestigt de berigten betreffende de verandering in de denkwijs van Garibaldi. Hij zou namelijk het verkeerde van zijne oppositie tegen de staatkunde van den heer Cavour erkend en tevens zijn spijt betuigd hebben over zijne laatste reis naar Palermo. Ten slotte wordt gezegd, dat hij bereid is de diktatuur neder te leggen.

— Uit Palermo is alhier het berigt ontvangen, dat de prodiktator de kieskollegiën tegen den 21 dezer heeft opgeroepen tot het benoemen van afgevaardigden, die alsdan bij nadere aanschrijving zullen bekend gemaakt worden met de bepaling van den dag hunner zamenkomst te Palermo. De dag is thans nog niet vastgesteld.

— Generaal Lamoricière is te Genua aangekomen, alwaar hem een verblijf in het koninklijk paleis is aangewezen.

Parijs, 8 October. De *Patrie* meldt, onder reserve, dat in de op heden ontvangen dépêches uit Napels wordt medegedeeld, dat het bombardement van Capua is aangevangen en dat de troepen van Garibaldi zelfs reeds het zuidelijk bastion dier plaats zouden hebben ingenomen.

Volgens andere dépêches in hetzelfde blad, zouden in Piemont op vrij uitgebreide schaal nieuwe militaire toebereidselen worden gemaakt.

De Russische gezant alhier, de graaf van Kisseleff, vertrekt morgen naar Warschau.

Londen, 8 October. In de bijeenkomst te Warschau zal men de grondslagen in overweging nemen voor het programma van een te houden kongres tot regeling der Italiaansche aangelegenheden, onder voorbehoud dat Frankrijk en Engeland daaraan hunne toestemming geven.

— De baron von Gravenegg is overbrenger van Oostenrijks antwoord op de cirkulaire van den paus van 18 September. De heer von Gravenegg is reeds te Parijs aangekomen, om zich van daar naar Rome te begeven. Oostenrijk laakt den inval van Sardinie, doch geeft tevens de onmogelijkheid voor den paus te kennen, om ten deze anders dan langs diplomatieken weg te werk te gaan.

Londen, 10 October. Garibaldi heeft te Capua een schitterende overwinning op de Napolitanen behaald; die door den koning in persoon werden aangevoerd; hij maakte naar men zegt 5000 gevangenen.

— De koning van Sardinië heeft een manifest gerigt aan de bevolking van Zuiditalië, en is den 9den October aan 't hoofd zijner troepen op Napolitaansch grondgebied getrokken.

— Men zegt, dat Rusland, Pruissen en Oostenrijk tegen dezen inval geprotesteerd hebben.

— Oostenrijk heeft ten antwoord aan den paus zijn voornemen te kennen gegeven, in de romeinsche zaken tusschen beiden te komen.

— De prinsregent van Pruissen zal den 12den October een groot feest geven aan de koningin van Engeland. Verschillende duitsche vorsten zijn daartoe uitgenoodigd.

— Graaf de Cavour heeft als zijne staatkunde bij de opening der sardinische te kennen gegeven, alle italiaansche opgestane provinciën bij Sardinië te annexeeren en zich niet in de romeinsche of Venetiaansche zaken te mengen. Hij ontkent alzoo den besproken afstand van het eiland Sardinië aan Frankrijk.

— De paus heeft een allokutie uitgevaardigd, waarin hij de staatkunde van niet-interventie der europesche mogendheden als noodlottig en verderfelijk veroordeelt.

— Spanje heeft een zamenkomst der katholieke mogendheden voorgesteld, om de zaak van den paus uit te maken, maar Frankrijk heeft geweigerd, daaraan deel te nemen.

— De paus heeft verklaard geenerlei subsidie van eenig gouvernement te willen aannemen, maar hij vraagt de betaling van den St. Pieterspenning van alle geloovigen.

— Generaal Goyon heeft den titel aangenomen van opperbevelhebber van de in Italië in bezetting zijnde divisiën.

— De *Moniteur* van 6 October meldt, dat de fransche troepen in Syrië bevel hebben ontvangen, om met de turksche armee het binnenland in te rukken.

— Hongarije blijft in een zeer gespannen toestand. De universiteit te Pesth zal het geheele jaar gesloten worden.

— Oostenrijk neemt krachtige maatregelen ter verdediging van Venetië. De vrouwen en huisgezinnen der oostenrijksche officieren hebben bevel ontvangen de provincie te verlaten.

— De aanstaande zamenkomst te Warschau zal naar men zegt, voorstellen een algemeen kongres over de italiaansche zaken. De vorsten zullen vergezeld worden door hunne buitenlandsche gezanten. De zamenkomst is bepaald op den 20 October.

— De Porte heeft geprotesteerd tegen het voornemen van prins Couza van Rumenië, om diplomatieke vertegenwoordigers aan vreemde hoven te zenden.

— Tusschen Spanje en Mexico zijn ernstige geschillen ontstaan. Men spreekt van een Spaansche expeditie.

— De reis van den prins van Wales door de vereenigde Staten verwekt de grootste geestdrift.

— De P. and O. Company heeft berigt, dat zij na primo Januarij 1860 haar tarief van vracht voor passagiers zal verhoogen.

— Hevige stormen hebben de schotsche kust, de noordelijke streken van Engeland en andere deelen van Noord-Europa geteisterd.

— De piemontesche troepen hebben Lamoricière gevangen genomen en de pauselijke huurlingen verstrooid.

— De flibustier Walker is door H. B. M. S. *Icarus* gevangen genomen, aan de autoriteiten van Honduras overgeleverd en door dezen doodgeschoten.

— De Rangoon en Singaporekabels zullen in den loop van November en December gelegd worden door drie stoombooten. De herstelling der Roode zee telegraaflijn is nog niet begonnen.

NEDERLAND.

(*Van den specialen correspondent van den Java-Bode*).
's Gravenhage 9 October 1860.

Nog zijn wij slechts aan de schermutselingen, de beslissende slag zal eerst bij de begrooting geslagen worden. Maar die schermutselingen moeten den heer Rochussen de overtuiging geven, dat er niet velen in de kamer zijn, die met zijn koloniaal bestuur dweepen, of met den tegenwoordigen toestand zoo veel vrede hebben. Van daar dan ook, dat op de verklaring der troonrede" de toestand van Indie is in alle opzigten bevredigend," de kamer in haar adres van antwoord zeide:" Te vernemen dat in alle opzigten de toestand onzer overzeesche bezittingen bevredigend is, heeft onze verwachtingen overtroffen." De minister gaf zich den schijn, of hij werkelijk die verklaring in ernst opvatte, maar toen de heer van Hoëvell herinnerde aan hetgeen ten vorigen jare door de Regering omtrent Indie gezegd was, hoe toen overdreven fanatisme der Mohamedanen, overdreven liberalismus der Nederlanders in Indie en overdreven inmenging der Tweede kamer groote ongerustheid op Java te weeg bragten, en hoe nu plotseling de toestand in alle opzigten gunstig genoemd werd, zoodat de vraag ontstaan moest, of de Mohamedannen nu niet meer overdreven fanatiek, de Nederlanders niet meer overdreven liberaal, de Tweede kamer niet meer overdreven inmengend was, — toen moest de Minister toch begrijpen, dat het overtreffen der verwachtingen de beteekenis had van: »het komt ons ongeloofelijk voor." Ook de heer Duymaer van Twist staafde dat begrip der uitdrukking door te wijzen op de punten, die, naar zijn oordeel, zoo bevredigend niet waren: de verhouding tusschen het opperbestuur en het bestuur in Indie; de kracht, de eenheid en vastheid van beginselen van het bestuur; de kwestie van den vrijen arbeid; de godsdienst; het postwezen, de toestand der havens en andere inwendige aangelegenheden; de niet uitvoering van het regerings-reglement, de gebrekkige verordeningen op het finantieel beheer, de toestand van het leger; de toestand der drukpers", die eigentlijk geene goedkeuring vindt in de oogen van iemand"; de toestand der buitenbezittingen enz. De Minister gaf ten antwoord; dat de woorden van de troonrede niet doelden op de verschillende punten, die het beheer, de politiek van den Minister van Kolonien, de rigting van het bestuur betreffen. De toestand van Indie is over het algemeen bevredigend" beteekende — geheel iets anders!"

Wat die uitdrukking dan wel beteekende, zeide de Minister evenwel niet. Hoogstens bleek uit de diskussie dat de bedoeling dier woorden was: met het vorige jaar vergeleken is die toestand bevredigend.

Dat die toestand niet zoo algemeen in Nederland bevredigend geacht wordt, meende de heer van Hoëvell mogen beweren op grond van het werk van den heer Douwes Dekker, Max Havelaar, bij welks lezing eene rilling was door het land gegaan. De heer van Hoëvell besprak dat boek niet, maar slechts den indruk, dien het had te weeg gebragt, het besef, hetwelk er door ontstaan was, dat het *niet* goed ging in Ned. Indie. En nu trad de heer Mijer in eene breede beschouwing van den Max Havelaar- zelven en toonde aan, dat er wel regt werd gedaan in Indie, en dat hij — zelf daarbij behulpzaam was geweest en dat de heer Duymaer van Twist niet zoo verkeerd had gehandeld, enz. Eene zonderlinge voorstelling van eene volksvertegenwoordiging moet men zich maken, wanneer men de zittingen van dat staatskollegie verlaagt tot een recenserend komité van verschenen boekwerken.

Ter bestrijding van den inhoud van Max Havelaar staat een ander terrein open; ongelukkiger wijze moeten wij uit de woorden van den heer Duymaer van Twist opmaken, dat hij daartoe niet zal overgaan: hetgeen Multatuli gelieft te zeggen, legt, volgens den heer Duymaer van Twist, hem de verpligting niet op zich te verantwoorden. Dit is volkomen juist, maar als Multatuli onwaarheid spreekt, moest hij gelogenstraft worden; spreekt hij waarheid, dan — beklagen wij Indie, dan beklagen wij den schrijver, en wij beklagen het gouvernement, dat gedaan onregt niet wil of durft herstellen. Het zou mogelijk zijn, dat van het volk die herstelling uitging, dat het den heer Dekker tot zijn vertegenwoordiger koos, en alzoo bewees dat de man, die door de Regering miskend werd, het vertrouwen der natie niet verloren heeft. Of dit nu eerlang reeds geschieden zal, of men te Tiel den heer de Kempenaer door den heer Douwes Dekker zal vervangen, betwijfelen wij; de kiezers te Tiel zullen, tot ons leedwezen, zoo inkonsequent niet zijn; veeleer zal men daar den heer Vrolik, oud-minister van finantien, afvaardigen. De heer de Kempenaer heeft intusschen reeds door zijne aftreding den Minister van kolonien geene groote dienst gedaan. Ook hij was lid der kommissie, in wier handen gesteld zijn de stukken en mededeelingen betreffende de regeling voor de gouvernements-suiker-kultuur op Java en de onderneming Pangka in het bijzonder. Hij vormde met den heer Poolman de minderheid dier kommissie, waarvan de meerderheid bestond uit de heeren Duymaer van Twist, van Nispen van Sevenaer en van Hoëvell. Door zijne vrijwillige aftreding nu en de niet herkiezing van den heer Poolman, heeft de minister in de kommissie zelve zijn steun verloren; en het voorstel van den heer Duymaer van Twist, om de kommissie niet nader aan te vullen, maar het verslag, dat gereed was, door drie leden te doen uitbrengen, werd, met groote meerderheid aangenomen. Dat besluit heeft door een incident eenig gewigt gekregen; de voorzitter der kommissie van onderzoek deelde mede dat door de minderheid bezwaren waren ingebragt tegen de redaktie van h[et] rapport; aan die bezwaren zou gedeeltelijk vold[aan] worden, sommige wijzigingen echter konden, naar [de] zienswijze der meerderheid niet worden opgenom[en]. Maar vóór de steller van het rapport de wijziging[en] waartoe besloten was, nog had kunnen opnemen, w[as] hem door een lid der minderheid de nota te leen [ge]vraagd, ten einde haar aan het andere lid der m[in]derheid te onderwerpen, maar de heeren van de m[in]derheid hebben de nota nooit teruggezonden. Het [...]slag bevat dus in zekeren zin het oordeel der mind[er]heid niet; maar na zoodanige handeling heeft de kam[er] besloten, dat men aan deze poging tot uitstel of bewijs van achteloosheid of wat het wezen moge, g[een] effekt zou geven en het rapport werd als geldend [...] schouwd.

Dat rapport-zelf, dat bij de zeven vellen druks besta[at] zal het bijblad der staatscourant in zijn geheel bev[at]ten. Zie hier een beknopt overzigt van de bezwar[en] die er tegen ingebragt zijn.

§ 1. De vorm der regeling der suikerkultuur [op] Java, *bij last* van den Minister van kolonien aan [den] gouverneur-generaal gezonden, werd afgekeurd, [...] schoon door de minderheid verdedigd op grond van [art.] 56 van het Regerings-reglement.

§ 2. De behoefte aan vaste en onwankelbare gro[nd]slagen voor de uitgifte van kultuurkontrakten dee[d] behoefte aan *wettelijke* regeling gevoelen.

§ 3. De bewering van den Min. van kol., dat het [...] de uitvoering van het Regerings Reglement (art. 56) g[old] en er dus geene sprake kon zijn van vaststelling [der] grondslagen door de wet, werd bestreden door verwij[zing] naar de emancipatie der slaven en het voornemen der [re]gering, om de drukpersverordering bij de wet vast [te] stellen. De eenige vraag was: bestaat hier behoefte [aan] eene regeling bij de wet; welke vraag door de twe[ede] kamer in de zitting van 11 Mei ll. bevestigend [was] beantwoord. De minderheid beweerde dat deze z[...] aan te veel verandering behoefte had, en dat de ka[mer] de regeling er van niet genoeg kon beoordeelen, [...] voor eene wet een vereischte was.

§ 4. Hoe ook de bepaling van art. 56 van het Regeri[ngs] Reglement luidde, de wet kon door de wet vervan[gen] worden; bestond er al vroeger geene behoefte aan e[ene] wettelijke regeling, zij bestaat nu, en de bepaling [van] art. 56 kan geene wet verhinderen. — De regeling [...] ook in te vele bijzonderheden; de gouverneur-gener[aal] werd niet meer dan een werktuig, dat uit 's Gravenh[age] zijne beweging ontvangt.

§ 5. In deze grondslagen wordt het geringste sp[oor] gemist, gelijk no. 6 van art. 56 voorschrijft, tot eene [re]geling steunende op vrijwillige overeenkomsten met [de] betrokken gemeenten en personen als overgang tot [een] toestand, waarbij de tusschenkomst des Bestuurs [zal] kunnen worden ontbeerd. De minderheid beweerde [dat] door voldoening aan de no. 1—5 ook voldaan w[erd] aan no. 6 van art. 56.

§ 6. De algemeene grondslagen zondigen ook te[gen] andere bepalingen van art. 56;

§ 7. De regeling van de gedwongen kultuur beho[ort] de vergezeld te gaan van eene regeling van de vr[ije] kultuur, waaraan zij nu een zwaren slag zal toebr[en]gen.

§ 8. Men meende in de uitgifte van nieuwe kont[rak]ten, geheel op het bestaande stelsel van gedwongen [ar]beid gegrond, een strijd te zien tegen art. 56 van [het] Regerings Reglement; de meerderheid echter was [...] van die meening en beweerde dat art. 56 niet in [...] een strengen zin moest worden opgevat, dat bij [...] nieuw kontrakt de vrije arbeid op den voorgrond m[oest] staan.

Na deze algemeene bezwaren tegen de regeling, [...] allen uitvoering zijn uiteengezet, worden in het v[er]slag de paragrafen der regeling elk in het bijzonder [be]sproken. (*Wordt vervolgd*)

Rotterdam, 7 October. Ofschoon er sedert ons vorig [be]rigt niet zoo overvloedig regen is gevallen als in [de] laatsten tijd het geval was, zoo bleef de weersgesteld[heid] niettemin voortdurend ongunstig. De guurh[eid] van het najaar doet zich reeds geducht gevoelen, v[...] dat een eenigzins aangename nazomer ons voor [...] gemis van een gewonen zomer heeft schadeloos gest[eld]. Er hebben ook weder hevige stormen gewoed, tij[dens] welke de winddrukking op de □ el 80 à 90 Ned. [...] bedroeg. Op onze stroomen hebben bij die gelegenh[eid] verscheidene kleine vaartuigen schade bekomen, ter[wijl] weder andere geheel te gronde gingen. Aan plants[oenen] en geboomte, alsmede aan gebouwen werd op som[mige] plaatsen veel nadeel toegebragt. Groote ongeluk[ken] hebben echter geen plaats gehad en menschenlevens [zijn] niet te betreuren.

— Bij eene ministerieele beschikking van den 21s[ten] September 1860 is bepaald, dat de verkiezing van [een] lid voor de tweede kamer der staten-generaal, we[gens] in het hoofdkiesdistrikt Tiel ten gevolge van het [...] den heer mr. *J. M. de Kempenaer* als zoodanig geno[men] ontslag moet worden gehouden, op Dingsdag den 16[den] October aanstaande zal plaats hebben, en dat, in[dien] eene herstemming noodig mogt zijn, deze op Dings[dag] den 30sten October daaraanvolgende zal gehouden w[orden] den.

Onder de kandidaten voor bovengenoemde vakat[ure] noemt men ook de heer Douwes Dekker, op verz[oek] eervol ontslagen assistent-resident van Lebak. Wij[...] nog de heeren: jhr. P. A. Renchlin, burgemeester; [...] W. T. C. van Lidth de Jeude, prokureur; mr. A[...] Engelen, kantonregter, allen te Tiel; J. J. Hassel[man] oud-resident van Djokjokarta, te Herwijnen; mr. [...] van Lennep, te Amsterdam; mr. J. U. de Kempe[naer] te Arnhem en W. Poolman te 's Hage.

— Men verneemt, dat de heer P. van Rees, oud[-re]sident van Batavia, door Z. M. den keizer der Fr[an]schen benoemd is tot officier der orde van het Legi[oen] van Eer.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 9den dezer, [...] met wijziging en uitbreiding van het vastgestelde [...] besluit van 17 Dec. 1859, nº. 92, met betrekking [tot] de werfkosten, bepaald, dat te rekenen van den 1[...] October a. s., tot nader order; 1º. zoo voor kosten [...] aanwerving van ieder rekruut als voor ieder milic[...]

ingevolge art. 171 der wet van 8 Januarij 1817, de staande armee overgaat, zal worden te goed gen *f* 95, waarvan wegens handgeld of premie, aan aangeworvene zal worden uitbetaald *f* 80; 2'. ten oeve van ieder vrijwillig dienend soldaat van de menten vesting-artillerie, niet ouder den 30 jaren de en minstens nog twee jaren moetende dienen, zake van den overgang bij dat korps, zal worden goed gedaan *f* 20, welk montant, nadat de betrok militair bij de veld-artillerie zal zijn in dienst ged, in eens aan hem zal worden uitbetaald.

— Weder is een detachement koloniale militairen eemdelingen), die voor het Ind. leger zijn aangewor, ingedeeld bij het 2de reg. inf. te Vlissingen, ten de aldaar dienst te doen, tot zij geschikt zijn hunne temming naar Indie te volgen, zijnde zij van hier r Gouda vertrokken, om bij het depôt van gemeld iment eerst te worden gekleed en geëquipeerd.

— Z. M. heeft benoemd tot ridders der orde van den derl. Leeuw: *G. C. Schorck*, onlangs, op verzoek, gesioneerd resident van Banjoemaas; *C. van der Moore*, sident der Preanger Regentschappen, *G. Suermondt*, t.-kol. komm. der Bataviasche schutterij, en *J. H. Walhen*, op verzoek, gepen. algem. ontvanger en pakhuism, Riouw, met rang van assistent-resident; tot ambten. e kl. voor de burgerlijke dienst in Nederl.-Indie mrs. *van Lennep* en *R. van Eibergen Santhagens*, en tot bten. 2 le kl *D. F. W. Lucassen*, thans kandidaat-ambt. or gemelde dienst.

— Van het koloniaal werfdepôt te Harderwijk zijn der een 62tal aangeworven vreemdelingen, die zich or de koloniale dienst verbonden hebben, op 't det, van het 2de reg. inf. te Gouda gedirigeerd, ten de aldaar te worden geëquipeerd en daarna op Vlisgen gedirigeerd, terwijl zij bij de veldbataillons van meld korps aldaar ingedeeld zullen worden, tot zij schikt zijn om hunne bestemming naar Indie te lgen.

— Z. Ms. schroefstoemschip *Montrado*, onder bevel n den kapitein luitenant ter zee jhr. J. H. van Callen, op terugreis uit Oost-Indie naar Nederland, is n 24sten Augustus jl. ter reede Jamestown (St. Helena) aangekomen. Aan boord was alles wel.

— Men verwacht te Nieuwediep eerstdaags van Amerdam Z. Ms. stoomschip *Amsterdam*, hetwelk weder or de dienst in Oost-Indie is gereed gemaakt en in enst zal worden gesteld.

— Men meldt, dat de besmettelijk oogziekte, die reeds Lissebon op de *Evertsen* heerschte, zich ook op dat hip te Toulon heeft geopenbaard.

— De Overland post, loopende tot 11 Augustus, is n 29sten September hier te lande aangekomen.

— Z. M. heeft *eervol ontslag verleend*, op verzoek, n den offic. van adm. 3de kl. in Oost-Indie *G. IJ. J. raser*, uit 's rijk zeedienst.

CHINA.

Hongkong, 29 October. Tijdingen van het oorlogsoneel zijn dezen keer van 't grootste gewigt. Twee r poorten van Pekin zijn in handen der geallieërden vallen. De heeren Harry Parkes en Loch zijn ons or de Chinezen teruggezonden. Het leger van Sennlin-sin is nog in 't veld. Men zegt, dat de keizer ar Tartarije gevlugt is. Pekin heeft zich aan ons derworpen. De overwintering der troepen daar of Tientsin is nu besloten.

In ons laatste overzigt zeiden wij, dat de geallieere armee in een vijandelijke houding was, zeven of cht mijlen van Pekin, wachtende op belegeringsgechut en de vrijlating der krijgsgevangenen vragende. eze staat van zaken schijnt geduurd te hebben van 2 September tot 3 October, toen een voorwaartsche eweging gemaakt werd in 't gezigt der tartaarsche rmee, die een weinig tegenstand bood, maar teruggedreven werd. Op den 6den trok men op nieuw voorwaarts en nam een aarden versterking, digt bij ekin, in, die niet verdedigd werd; en de Yueng-minuen, of zomerpaleis des keizers, werd ingenomen en heel uitgeplunderd, 'tgeen een onmetelijken buit opeverde. De eerste plunderaars waren de Franschen, ie de rijke ornamenten, juweelen, horologiën, ijke kleederen en geborduurde zijde van den zoon des emels roofden; maar een hoeveelheid geld, dat geomen werd, is tusschen Franschen en Engelschen verdeeld. Men zegt dat sommige soldaten hun buit voor 30,000 francs verkocht hebben. Het Britsche andeel, met inbegrip van het geld, wordt geschat op 0,000 dollars. Op den volgenden dag werden op de aanvrage tot loslating der gevangenen, de Heeren Parkes n Loch, benevens een fransche officier en zeven of cht soldaten, vrijgegeven. Latere brieven bevatten ongunstige verhalen met betrekking tot de overige gevangenen, maar wij hechten er weinig gewigt aan.

Op den 12den was alles gereed voor de eerste groote gebeurtenis in dezen oorlog — de aanval op of de bezetting van Pekin, de ongerepte hoofdstad van China. Het belegeringsgeschut en andere artillerie was opgesteld om de stad te bombardeeren, wanneer zij zich voor den middag van den 13den niet zou hebben overgegeven, en sir Hope Grant had een algemeene order uitgevaardigd, waarin het plan van den aanval en de verdeeling, houding, enz. der troepen was aangewezen.

Even voordat de tijd ter overgave toegestaan verstreken was, kwam Hang-chu uit de stad en zeide, dat onze eischen waren ingewilligd en de poort ter onzer beschikking was. Daarop werd onmiddelijk bezit genomen van de buiten- en binnenpoorten; en een gedeelte der verbondene magt kampeerde op den wal van Pekin.

Welke schikkingen nu gemaakt zullen worden en welk traktaat, dit behoort tot het gebied der gissingen. Men heeft berigt, dat de keizer naar zijn paleis Yehol in Tartarije is gevlugt; dat de Tartaren het toelegden op onze gemeenschap met Tientsin, en dat sir Hope Grant, onder zekere omstandigheden van voornemen was binnen veertien dagen naar Tientsin terug te keeren, om daar aanstalten te maken ter overwintering. Er is niets onwaarschijnlijks in deze geruchten, en mogten zij waar zijn, dan zal onze magt niet alleen in het noorden overwinteren, maar moet nieuwe versterkingen aanleggen, en op nieuwe veldtogten bedacht zijn.

Graaf Elgin en Baron Gros zijn in 't hoofdkwartier; maar als mr. Bruce gezonden wordt, is 't waarschijnlijk, dat zijn lordschap niet zal voorstellen den winter in 't noorden door te brengen. Graaf Ignatief, de russische gezant, volgde de verbondenen tot Tientsin, waar hij naar wij gelooven nog is. Mr. Ward, de americaansche gezant, kwam hier op zijn weg naar huis aan.

Te Shanghae hebben geruchten geloopen van de uitbarsting eens nieuwen opstands — niet met dien der Taipings te verwarren in de provincie Shensi. Is dit waar, dan wordt de keizer daardoor in een slechter positie gebragt, dan ooit te voren, maar de berigten zijn niet zeker. Van de Taiping opstandelingen hoort men thans weinig.

Van Ningpo wordt gemeld, dat de oproerige beweging in de nabuurschap van Shanghae van aanmerkelijken invloed is op den thee- en zijdehandel in eerstgenoemde haven. Als de wegen naar Shanghae door deze oorzaak langen tijd gesloten zijn, dan bestaat er veel waarschijnlijkheid, dat een aanmerkelijk deel des handels zich naar Ningpo verlegt, vooral omdat de thee-en zijdedistrikten digter bij Ningpo dan bij Shanghae zijn en er een gemakkelijker binnenlandsch verkeer bestaat dan op de laatstgenoemde plaats.

Te Swatow heeft de kanonneerboot *Weasel* een dorp gebombardeerd, uithoofde van eenige rooverijen aan den eigendom van vreemdelingen gepleegd. Na het vuur ging de kapitein aan wal, om te zien, hoe er de zaken stonden, en viel in handen der woedende dorpelingen. Deze behandelden de gevangenen goed, maar verklaarden tevens, dat zij des doods waren, als er nog iets gebeurde. Lao, de Gouverneur-Generaal van Kwang-tung, heeft te hunnen voordeele gesproken, en hunne uitlevering geëischt.

Te Hongkong was de groote gebeurtenis der laatste veertien dagen het bezoek der japansche gezanten met de prachtige *Niagara*. Zij zijn eenigen tijd met hun gevolg aan wal geweest en hebben de verschillende inrigtingen der stad bezocht.

BOEKBEOORDEELING.

Tijdschrift voor Indische Taal-, Land- en Volkenkunde, uitgegeven door het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, onder Redaktie van J. Munnich en E. Netscher. Deel X (vierde serie deel I) aflevering 4.
Batavia LANGE & Co., 1860.

Deze aflevering van het bovengenoemde tijdschrift vangt aan met een zeer merkwaardig stuk, getiteld: *Bijdrage tot de kennis der volksinstellingen in de Oostelijke Soendalanden, door A. W. Kinder de Camarecq, Resident van Bagelen, voormalig Assistent-resident van Soemedang en Soekapoera.*

De Heer Kinder, van nabij willende kennen de ware huishoudelijke inrigting van een Soendasche Kampong, heeft tot het doel van zijne onderzoekingen gekozen de kampong of dessa Sembir, onder Soemedang.

Met groote naauwkeurigheid en onuitputtelijk geduld heeft hij uitgevorscht, alles wat tot de huishouding van die kampong betrekking had, en het resultaat daarvan is geweest de voor velen zeker verrassende uitkomst, dat welke veranderingen het landsbestuur ook door het tijdsverloop hebbe ondergaan, de zuiver republikeinsche instellingen van het gemeentewezen ongeschonden zijn bewaard gebleven en zich als het ware niet hebben gestoord aan de regelingen, die getracht hebben daarop inbreuk te maken.

Deze eenvoudige monografie van eene eenvoudige Soendasche kampong geeft een beter inzigt in de inlandsche huishouding dan soms geheele boekdeelen doen. Wij bevelen een ieder, die zich met den waren toestand van Java wenscht bekend te maken, de lezing daarvan ten sterkste aan, en wij deelen den wensch van den schrijver, dat het door hem gegeven voorbeeld elders op Java moge worden gevolgd.

Op dit stuk volgen de notulen der bestuursvergaderingen van de maanden Mei, Junij en Julij. Men ziet daaruit, dat het aantal van 's Genootschaps leden snel toeneemt, en dat de werkzaamheden der Direktie zich ook meer en meer vermenigvuldigen. Vooral is het verblijdend, uit die Notulen te zien, hoezeer de pogingen van de Direktie, om eene volledige verzameling der inscriptien uit de Hindoe periode op Java bijeentebrengen, door de belangstelling der ambtenaren in de binnenlanden worden ondersteund, en hoezeer ook 's Genootschaps Museum, door veelvuldige geschenken, in belangrijkheid toeneemt.

Het daarop volgende stuk is een uittreksel uit het dagboek van wijlen dr. L. Horner, tijdens zijne reizen over Sumatra. Het sluit zich aan bij de rapporten van dr. Müller en dr. Horner, die in het tijdschrift van het Koninklijk Instituut te Delft zijn geplaatst en is voornamelijk van geologisch belang.

Uit een *berigt*, waarmede deze aflevering sluit, ziet men, dat door de zorg van de Heeren A. J. F. Jansen, gouverneur van Celebes, en H. Holtz, gezaghebber van Bima, twee Hindoe-beelden uit de binnenlanden van Sumbawa naar het Museum van het Genootschap zijn overgebragt. Dit is vooral daarom van belang, omdat tot nog toe niet met zekerheid bekend was, dat het Hindoeïsme zich zoo ver als het eiland Sumbawa heeft uitgestrekt.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR
November	14	Engelsch	Anglia.	H. A. Beer	Singapore	27 Oct.	Londen
″	—	Zweedsch	Henriette	N. Menin	Point de Galle	18 Nov.	Batavia
″	—	Amerikaansch	Edith Rose	G. W. Howens	Foochow	25 Oct.	New-York
″	—	Engelsch	Foam	G. Junes	″	25 ″	Londen
″	15	Amerikaansch	Sea serpert	J. D. Whitmore	Hongkong	13 Nov.	New-York
″	—	Engelsch	Art Union	W. W. Morison	Foochowfoo	27 Oct.	Londen
″	—	″	Levingston	B. Prijnn	Shanghae	11 ″	″
″	16	″	Recorder	Osborn	Manila	13 ″	Cork
″	17	″	Whirlwind	E. D. Edgell	Londen	21 Aug.	Hongkong pass. W. Buchan
″	—	Amerikaansch	Hotspur	W. O. Johnson	Hongkong	13 Nov.	New-York met 2 Passagiers
″	18	″	Farolinta	D. O. Moseley	Macao	25 Oct.	Callao met 330 Chin Koelies
″	15	Spaansch	Arizona	A. de Balparde	Manila	25 ″	Cork
″	17	″	Matilde	B. de Galindez	″	1 ″	Leverpool
″	18	Engelsch	Load of the Isles	M. Jamieson	Whampoa	26 ″	Londen Pass. M. Clark
″	—	″	Marij Lee	R. Gaves	Macao	29 ″	Londen pass. A. Taijlor
″	—	″	Baluaguith	J. Cundij	Hongkong	21 ″	Cowes
″	—	″	Electri	J. B. Sprott	Foochow	7 ″	Liverpool

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
November	18	Nederlandsch	bark	Brouwershaven	P. Janzen	Singapore	1 Nov.	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
″	—	″	″	Cornelia	J. H. Witt	″	24 Oct.	E. Moormann & Co.
″	—	Ned. Indisch	brik	Kaliemaas	Sech Boegies	Palembang	5 Nov.	Buijs, Jacobsen & Co.
″	—	″	schoen.	Chieftain	J. C. Kruijmel	Billiton	9 ″	Reijnst en Vinju.
″	—	Bremer	bark	Thusnelda	J. H. Meijer	Singapore	4 ″	Busing, Schröder & Co.
″	—	″	″	Willij	Hagemann	Bremen	1 Julij	″
″	—	Engelsch	″	Amelia		Calcutta		Gasper & Co.
″	19	Nederlandsch	schip	Helena en Anna	J. C. F. Lupcke	Singapore	4 Nov.	van Ommeren, Rueb & Co.
″	—	″	bark	Argonaut	J. P. Carst	Hongkong	29 ″	Maclaine, Watson & Co.
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Ambon	W. Vogel	Soerabaija	16 ″	W. Cores de Vries.
″	—	″	″	Palembang	H. Kramer	Singapore	16 ″	″
″	—	″	bark	Fathool Main	Sech Ramasmoes	″	2 ″	Buijs, Jacobsen & Co.
″	20	″	″	Faidool Rachman	Sech Ba-Alie	″	10 Oct.	″
″	21	Nederlandsch	″	Baltimore	C. H. Brakke	Amsterdam		B. Kopersmit & Co.
″	—	″	″	Generaal de Stuers	F. Fokkens	Singapore		Maclaine, Watson & Co.
″	—	″	brik	Jacqueline en Elise	J. A. Krukkenberg	Tagal	17 Nov.	Haager & Schuurman.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
November	18	Nederlandsch	bark	Willem de Zwijger	W. L. van der Dries	Samarang
″	—	″	″	Twee Cornelissen	J. C. Kreije	Tagal
″	—	″	″	Cornelis Smit	R. Weidenaar	Nederland
″	—	Ned. Indisch	brik	Marzoek	Sech Bagawie	Pamanoekan
″	—	Hanover	″	Amisia	Arends.	Rio di Janeiro
″	—	Hamburg	bark	Dorothea	M. J. Gantschouw	Nederland
″	—	Engelsch	brik	Leben	John Robb	Soerabaija
″	—	″	bark	Crouch Brothers	G. Crouch	″
″	19	Ned. Indisch	stooms.	Prins van Oranje	J. Prins	″
″	20	Nederlandsch	bark	Johanna Elisabeth	H. S. van Hien	Muntok
″	—	Ned. Indisch	″	Jeannette Maria	A. Kuipers	Grissee
″	21	Nederlandsch	″	Jan van Brakel	de Roever	Soerabaija
″	—	Ned. Indisch	″	Alnoer	Sech Marzoekie	Samarang
″	—	″	″	Pictura	Leonhardt	Soerabaija
″	—	Nederlandsch	schip	Minister Pahud	F. Kievit	Samarang

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Jan Pieterszoon Koen*	P. Hugenholtz		Haager & Schuurman.
″	″	Cornelia Henrietta	Jaski	Soerabaija	″
″	″	Constance	Kimmerer		Schimmelpenninck & Co.
″	schip	Aldebaran	B. G. Meijboom		″
″	bark	Davo*	Wijtenhorst		″
″	schip	Broedertrouw	Rotgans	Samarang	van Ommeren, Rueb & Co.
″	″	Helena en Anna*	Lupcke		″
″	bark	Cornelia*	J. H. Witt		E. Moormann & Co.
″	″	Brouwershaven	P. Jansen		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
″	″	Argonaut*	Carst		Maclaine, Watson & Co.
″	″	Rhijnvis Feith*	Lammerts	St. Davids Eiland	″
″	″	Valparaiso	A. H. Zwaneveld	Nederland	Paine, Stricker & Co.
″	schip	Tonia	Zeeman		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
″	bark	Odilia Margaretha	J. M. van Geffen		″
″	″	Eduard Maria*	Remmers	Nederland	Busing, Schröder & Co.
″	schip	Elisabeth en Antoinette	H. A. Besier		B. Kopersmit & Co.
″	″	Kosmopoliet*	J. Bouten	Nederland	″
″	″	Biesbosch	J. H. Mugge		″
″	bark	Guurtje en Maria*	J. Kruijt	Nederland	″
″	″	Drie Gezusters.	G. C. Fischer	Tjilatjap	″
″	schip	Admiraal Tromp	J. van Tubergen		″
″	″	California	de Wijn	Soerabaija	Tolson, Hunt & Co.
″	brik	Anna Lena	C. Zaal	Soerabaija	Engelhard & Co.
″	bark	Maria Magdalena*	Willenbrink	Nederland	C. Bahre & G. Kinder.
Ned. Indisch	″	Hairol Barie*	Sech Arfan	Riouw	Buijs, Jacobsen & Co.
″	schoener	Machmoed*	Said Mohamad	Soerabaija	″
″	brik	Al Osmanie*	Sech Osman	Cheribon	″
″	bark	Fathool Main*	Sech Bamasmoes		″
″	brik	Kalimaas*	Sech Boegies	Cheribon	″
″	bark	Faid Alim*	Sech Abdulla	Makasser	B. J. Jacobs.
″	″	Lachmadie*	Sech Abdulla	Banjermassing	″
″	″	Banat Gair*	Said Asegaf	Soerabaija	″
″	schip	Maria Henriette*	J. de Winter	Samarang	B. Kopersmit & Co.
″	schoener	l'Union*	G. Schuit		Pandel & Stiehaus.
″	″	Chieftain*	Kruijmel	Billiton	Reijnst & Vinju.
Engelsch	schip	Ralston*	Moeferlane	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
Amerikaansch	″	Cijclone*	N. Ingersoll		Dümmler & Co.
Oldenburg	bark	Gottorp*	R. Bergfeldt		E. Moormann & Co.
Zweedsch	schip	Amalia Maria*	Swensson	Soerabaija	The Borneo C. Limited.
″	bark	Trio*	Tragardh	Kanaal	C. Bahre & G. Kinder.
Hamburg	″	Joachim Christian*	Holm		″
Brem	3 mast.	schoener Welly*	Hagemann		Busing, Schröder & Co.
″	bark	Thusnelda*	Meijer	Nederland	″

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 27 Sept. Weltevreden, Duinker, Batavia.
5 Oct. Kon. Ned. Yachtclub, Zack, dito.
9 Z. M. st. Montrado, kommt. van Capellen, dito.
- Fortuna, de Ligny, Padang.
Hellevoetsluis. 2 Oct. Mary, Hageman, Batavia.
Texel. 29 Elise Henriette, Deterding, Padang.
3 Oct. Christiaan Huijgens, van Katwijk, Batavia.
6 Prov. Drenthe, Beckering, K. de G. Hoop.
George Arkle, Anderson, Bombaij.
7 Koning Willem III, Zeylstra, Batavia.

Vertrokken.

Brouwershaven. 23 Sept. Telegraph, Rolufs, Melbourne.
Bernhard Hertog van Saxen Weimar, Gilbert, Cardiff.
Hellevoetsluis. 26 Sept. St. Helena, Sterkenburg, Makasser.
Elise Sussanne, Grafthuis, Singapore (via Cardiff)
d'Elmina, Teengs, dito. (via dito.)
Radboud, Eunen, Buenos-Ayres.
28 Dorothea Henriette, Smit, Batavia.
Leda, Teygeler, Boston.
Brielle. 27 Sept. Stad Vlissingen, Ouwehand, Newcastle.
Zierikzee. 23 Sept. Catharina Maria, Oomkens, Hongkong (via Cardiff.)
Schelde, Hoefman, Singapore (via dito)

Zeilklaar.

Brouwershaven. 8 Oct. Doggersbank, Mammes, Batavia.
Zephir, de Vries, dito.
Vesta, Garrebrands, Padang.
Ellen Stewart, Coffin, New-York.
Hellevoetsluis. 9 Oct. Jannetje, Lupcke, Batavia.
Albrecht Beijling, Muller, dito.
Joh. Lodewijk, v. d. Waal, dito.
Libra, van Os, Newcastle.
Texel. 9 Oct. Wilh. Lucia, Nolles, Batavia.
Henriette Maria, Tjebbes, dito.
Alida Maria, de Vries, dito.
Ida Elisabeth, Doorn, dito.
Prins Maurits, Bart, dito.
Hertog Bernard, Stolte, dito.
Cito, Grivel, Samarang.
Postillon, van Sommeren Greve, Soerabaija.
Burgem. van Reenen, v. d. Meer v. Kuffeler, Singapore.
Elisabeth Helena, Coerkamp, Buenos-Ayres.
Adelaide, Veile, dito.
Economie, Visser, Londen.
Eclipse, Doeksen, Cardiff.
Stad Dockum, Jaski, dito.
Buitenzorg, Ruhaak, Newcastle.
Constantia Maria, Kraaij, dito.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Cardiff. 27 Sept. Bommelerwaard, Loos, Dordrecht.
28 Jan Daniel, Zweede, Rotterdam.
1 Oct. Anna Digna, Onman, Amsterdam.
2 d'Elmina, Teengs, Rotterdam.
4 Elise Sussanne, Grafthuis, dito.
Bernhard Hertog van Saxen Weimar, Gilbert, Dordrecht.
Corfu. 17 Sept. Alida, Oldenburger, Rio-Janeiro.
Malta. 21 Sept. Z. M. transp. schip Heldin, luit. t/z. 1 kl. Tonterhoofd, Texel (n. Alexandrie)
St. Helena. 9 Aug. Wiedeman, Kalklöser, Batavia.
vertrok 10 n. Falmouth.
Troas, Holmes, Japan.
vertrok n. Londen.
14 Canton, Tweehuijs, Batavia.
vertrok 25 n. Rotterdam.
23 Concurrent, Davidson, dito.
vertrok 24 n. Cowes.
Geertruida Maria, Mulder Drent, dito.
vertrok 25 n. Amsterdam.
24 Borneo, Nicol, Padang.
vertrok 25 n. New-York.
25 Commissaris des Koning v. d. Heim, van Za ten, dito.
vertrok 27 n. Rotterdam.
27 Galcomba, Montgomery, dito.
vertrok n. Londen.
Robertus Hendrikus, Mulder, dito
vertrok n. Rotterdam.
Pilgrim, Hutton, dito.
vertrok n. Londen.
Vrede, van der Plas, Batavia.
vertrok n. Amsterdam.
Duches of Sutherland, McLachlan, Pasoeroean.
vertrok n. Rotterdam.
Algoabaai. (K. de G. H.) 22 Julij. Reinhard, v. d. Sprenckel, Tafelbaai.
Bueno-Ayres. 1 Aug. Wilhelmina, Glim, Rio-Janeiro.
Elisabeth, Metus, Londen.
5 Herwijnen, Warsen, Amsterdam.
Louisa, Antusch, dito.
Rosario. 18 Aug. Janneke Hendrika, Pik, Buenos-Ayres.

Vertrokken.

Cardiff. 25 Sept. Prins Veldmaarschalk, Immink, Hongkong.
29 Alblasserdam, 't Hoen, Singapore.
2 Oct. Regina Maris, Ouwehand, Hongkong.
Newcastle. 2 Oct. Macasser, Rip, Singapore.
Hamburg. 30 Sept. Fidelio, Hauschildt, Makasser.
Bolderaa. 27 Sept. Zeeploeg, Kramer, K. de G. Hoop.
Tafelbaai. (K. de G. H.) 21 Julij. Joh. Maria Dam, Batavia.

Gepasseerd.

Folkestone. 28 Sept. Graaf v. Heiden Reiheteijn, Wamsteker, Amst. n Batavia.

Zeilklaar.

Boston. 15 Sept. Presto, Cremer, Rotterdam.

Schepen in lading.

Naar	TE AMSTERDAM.
Batavia	Hnijdecoper. — Ninck Blok
„ (voor pass.)	Passaroean, ex Sara Alida Maria.—Kramer
„ en Cheribon	Nieuw-Holland. — Tuk
„ en Soerabaija	Vriendentrouw. — Greveliuk
„ en „ (voor pass.)	Admiraal Piet Hein. — Hazewinkel
„ Samarang en Soerabaija	Christina Helena. — Tjebbes
„ „ en „	A. R. Falck. — van Duyvenbooden
„ Pekal. en Soerabaija	Clio. — Wijnmalen
Soerabaija	Alcijone. — Haacke
„ (voor pass.)	Galilei. — Kock
Samarang (direct)	Zeenijmph. — Schipper
Macasser via Batavia	Alexander. — Dekker
Sydney	Koerier. — Rotgans
Singapore	Stad Leijden. — v. d. Worm
Decima en Kanag., via Singap.	Martha Theresia. — Visser
Kaap de Goede Hoop	Agatha Maria. — van Zijp
	TE ROTTERDAM.
Batavia (voor pass.)	Lammina Elisabeth. — Gersen
„	Triton. — Adriaans
„	Soubung. — Zwart
„	Twee Anthonij's. — van Alkemade
„	Nederland en Oranje. — v. Ruyven
„ en Soerabaija	Jannetje. — Lupcke
„ en „	Johannes Lodewijk. — v. d. Waal
„ en „	President van Rijckevorsel. — Vermey
„ en Samarang	Albrecht Beijling. — Muller
Soerabaija en Macasser	Sicilie. — Schol
Macasser	Benin. — Grafthuis
Melbourne	Arij Scheffer. — Kuust
Singapore en Hongkong	Boni. — Molles

Vrachten.

Van Nederland	naar	Batavia	*f* 35 à 40
„	„	Samarang	„ 40 „ 45 (met 15%)
„	„	Soerabaija	„ 45 „ 50 (met 15%)
„	„	Singapore	„ 45 „ 50 (met 15%)
„	„	Macasser	„ 60 „ — (met 15%)
„	„	Padang	„ 60 „ — (met 15%)
„	„	Hongkong	„ 60 „ 70 (met 15%)
„	„	Kaap de Goede Hoop	„ 50 „ — (met 15%)
„	„	Japan	„ 70 „ 80
„	„	Batavia m. steenkolen	„ — „ —
„	„	Australia	£ $2^5/_8$ à £ $2^3/_4$ p. gem. ton
„ Engeland	„	Australia	„ $3^1/_4$ à „ $3^3/_4$ (pr. reg. ton)
„	„	Singapore	„ 2 à „ $2^1/_4$ (pr. reg. ton)
„	„	Java	„ 2 à „ $2^1/_4$ (pr. reg. ton)
„	„	China	„ 3 à „ $3^1/_4$ (pr. reg. ton)

Scheepstijdingen.

Texel, 26 Sept. Het Ned. schip Hertog Bernard, kapt. Stolte, eergisteren van hier naar Batavia vertrokken, is door stormweder en losse tuigagie geretourneerd.

Dover, 26 Sept. De Ned. schoener Noord-Holland, kapt Fijn, van Antwerpen naar Montevideo, is nabij Dungeness aan den grond geraakt; doch na met behulp van een stoomboot vlot te zijn gekomen, alhier zwaar lek binnengebragt Het schip moet lossen om te repararen.

Cowes, 26 Sept. Heden is alhier binnengeloopen de Nederl. bark Cornelis Gips, kapt. van Rijn, van Dordt naar Cardiff bestemd. Dit schip is gepasseerden nacht op de hoogte van Poortland met een groot schip (naar gissing Amerikaan) in aanzeiling geweest, heeft daarbij kluiverboom, boot en davids verloren en meer andere schade bekomen.

—Het Nederd. schip van der Palm, kapt. Marcus, van Batavia naar Rotterdam bestemd, is alhier met verlies van boegspriet, kluiverboom, fokkemast, voorsteng, voor-bramsteng, grootbramsteng en scheg binnengeloopen.

De aanzeiling, waarin de van der Palm, die schade bekwam, geschiedde met een groot schip, in den nacht van 24 dezer, op de hoogte van Poortland.

Beide bovengenoemde schepen zijn in de haven gekomen om te repareren. Laatstgenoemde zal moeten lossen.

Sunderland, 28 Sept. Het Nederl. schip Dirk Arnold, kapt Kayll, 17 dezer van hier naar Shanghay vertrokken, is lek uit zee geretourneerd.

St. Helena 28 Aug. Het op 12 Julij alhier lek binnengeloopen Engelsche schip Scotia kapt. Ward, van Soerabaya naar het kanaal, is, na de geheele lading gelost te hebben, nagezien en zal, daar het hier niet kan gerepareerd worden, verkocht worden.

Kaap de Goede Hoop, 20 Augt. Het Nedel. schip Hester Adriana, kapt. van Hees, van Cardiff naar Hongkong, 8 Julij lek en met andere schade in de Simons baai binnengeloopen, is aldaar afgekeurd. aangezien de reparatiekosten de waarde van het schip zouden te boven gaan. Schip en lading zullen 24 dezer verkocht worden.

— Het alhier afgekeurde Ned. schip Adm de Ruyer is verkocht.

Rio Janeiro 7 Sept. Het Ned. schip Malvina, kapt. Hoogerwerff, 15 Julij van hier naar Cadix vertrokken, is met schade uit zee geretourneerd.

Hat Ned. Gouvernements Stoomschip Hertog Bernard, Kapitein Stolte, den 24 September naar Batavia gezeild met eene lading steenkolen, is den 26 Sept. uit zee terug gekomen met overgeworpen lading en losse tuigage.

Het Schip Golden Horn, kapt Cox van Akyab naar Nederland, is den 31 Aug. lek te Fernambuck binnengeloopen, moet lossen om te repareeren.

Geveilde Schepen en Scheepsparten.

1860.		Te Amsterdam.	Gebouwd Anno:	Gemeten Lasten	Opbrengst.
1 Oct.	1/32	Johanna Maria Christina. — Gorter	1841	537	*f* 1720 verk.
	1/32	idem	1841	537	„ 1810 „
	1/30	Dionysia Catharina. — B. v. de Sprenckel	1840	405	„ 1075 „
	1/32	Anna en Elisa. — Jaski	1839	423	„ 1080 „
	1/32	idem	1839	423	„ 1060 „
	1/40	Zaanstroom. — Schaap	1854	324	„ 970 „
	1/32	Prinses Amalia. — Groeneveld	1854	160	„ 660 „
	1/32	idem	1854	169	„ 670 „
	1/10	Reinhardt.—B. v. d. Spreuckel	1857	131	„ 1270 „
	1/12	Hermanus Isaac.—Braunstahl	1856	96	„ 520 „
	5/30	Koerier. Rotgans	1855	184	per 1/30 *f* 205 à *f* 235 verk.
	1/40	Postiljon. — v. d. Poll	1855	184	„ 700 opgeh.
	12/240	Rijnbrand. — Lange	1857	171	„ 1000 „
	4/60	Catharina Geertruida. — Mos	1854	144	„ 900 „
		Een Bewijs groot *f* 4000, Metalen Kruis. — Zuurdeeg	1856	170	„ $12^1/_2$% verk.
	1	Aand. groot *f* 500 sleepdienst N. H. Kanaal		50	„ verk.
	2	„ elk *f* 250, sleepstoomboot Nieuwediep		96	„ „
	1	Renversaal uitgelote dito			*f* 22 „
	2	Aand elk à *f* 100 Zeemanshuis te Amst.			„ 40 à *f* 42 verk.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia. Per Weltevreden, kapt. Duinker: De heeren van Bostraten en Jacobsen, mevr. Ponsin, benevens drie gepasport. militairen en drie matrozen.

Per Kon. Ned. Yachtclub, kapt. Zack: De heeren W. Parkinson en H. van Hengelaar: mevr. de wed. Hoek met twee kinderen; alsmede vier gepasp. militairen.

Per Koning Willem III. kapt. Zeijlstra: De heer W. J. Ploegman en dochter en mejufvr. Koenen.

Van Padang. Per Elise Henriette, kapt. Deterding: De kapt. der inf J. B. A. Brumstede met echtg. en bediende en S. van Schmiltenburg met 2 dochters en bediende.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Zephir, kapt. de Vries: Mevr. de wed. Velsink met drie dochters: mevr. Hudkinson en twee kinderen; de heer Malherbe, echtgenoot en een kind; de heer T. A. Enklaar; de heer de Bruyn; de heer Deutz: de heer Slicher; mejufvr. Embrecht; mejufvr Staverman; de heer J. F. van Noijen, echtgenoot en vier kinderen: eene Holl. vrouwel dienstbode.

Per Dorothea Henriette, kapt. Smit: De kapt. van het Oost-I. leger van Ooijen.

Per Hertog Bernard, kapt. Stolte; De heeren J. Gramsberg en echtgen., luit. t/z. H. van Raders en H. Kok.

Per Cito, kapt. Grivel: De heeren J. en H. Hultman, C. Stoyten en J. v. Straten

Naar Singapore: Per Burg. van Reenen, kapt. v. d. Meer v. Kuffeler: De heer graaf Maximiliaan Fuyger.

Handelsberigten.

TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

VAN 25 SEPTEMBER tot 8 OCTOBER 1860.

De stand van zaken in Italie, welke er nog kort geleden zeer ingewikkeld uit zag en nu en dan zelfs een dreigend aanzien had, is sedert weinige dagen merkbaar verbeterd en de berigten, welk men ontvangt, doen de hoop voeden dat de toestand aldaar een meer geregelder aanzien zal krijgen.

Het tijdsverloop sedert deze gunstige verandering is nog te kort om daarvan reeds nu een weldadigen invloed op den handel te kunnen constateren; doch indien de omstandigeden gunstig blijven zal die spoedig te bespeuren zijn in het terugkeerend vertrouwen en een meer levendigen omzet dan tot nu toe het geval was. Onze markt voor koloniale waren bleef gedurende de laatste 14 dagen weder vrij stil; alléén de N. H. M. veilingen van Java Thee, Indigo en Cochenille geven daaraan eenige levendigheid. Daar de stemming der houders in het algemeen echter zeer vast is, zoo hielden de prijzen van alle artikelen zich goed staande, met uitzondering van ruwe Suiker en Banca Tin, welke iets lager werden afgegeven. Rijst vast, doch door te hooge vorderingen de. houders zonder belangerijke omzet Voor Koffij bestaat voortdurend eene gunstige meening, gebaseerd op de bestaande behoefte, welke ook schijnt te blijken uit de belangrijke afleveringen der laatste maatschappij-veiling op 1 dezer, dus binnen 5 dagen ruim 156 000 bn. bedragende.

Thee is mede na de gehouden veiling der N. H. M., waarin alles tot goede prijzen koopers vond, zeer vast gestemd en vooral goede groene soorten blijven gezocht. Specerijen zijn onveranderd in dezelfde gedrukte positie. — Huiden zijn op de buitenlandsche berigten flaauwer; Java Runder- en Buffel- van prima kwaliteit zijn echter goed te plaatsen. — Arak blijft gevraagd en in dezelfde vooruitgaande rigting. — De in veiling gebragte Indigo en Cochenille vonden tot iets beneden de Mei-veiling prijzen grif koopers; alléén de fijne soorten Indigo bedongen bij geringen voorraad 10 à 30 c. daarboven.

KOFFIJ. Sedert de veiling van de N. H. M. is de markt onveranderd gebleven. De groote afleveringen hebben het bewijs opgeleverd van groote dadelijke behoeften. Daar nu in die behoeften vooreerst voorzien is en er weinig speculatiegeest bestaat, zoo is dit artikel zeer stil en zijn slechts enkele speciale soorten gevraagd.

De per Elise Henriette bij particulieren aangevoerde 9302 bn. Padang zijn nog niet gelost.

SUIKER verkeert voortdurend in eene goede stemming en ondervindt in de bruine en middelsoorten eenen geregelden aftrek, hoofdzakelijk voor de behoeften der raffinaderijen. Vóór de Septemberveiling der N. H. M. werden nog afgedaan 868 kranj. no. $12^1/_2$ slappe kwal per Johannes à *f* $34^1/_4$ voetstoots van boord.

In verband tot den afloop der veiling is de volgende waardeverhouding opgemaakt van Java Suiker goede tot fraaije kwaliteit.

No. 5 .. *f* 29	No. 9 .. *f* $33^3/_4$	No. 13 .. *f* $36^3/_4$	No. 17 .. *f* 39
„ 6 .. „ $30^1/_2$	„ 10 .. „ $34^3/_4$	„ 14 .. „ $37^1/_4$	„ 18 .. „ $39^1/_2$
„ 7 .. „ $31^3/_4$	„ 11 .. „ $35^1/_2$	„ 15 .. „ 38	„ 19 .. „ 40
„ 8 .. „ $32^3/_4$	„ 12 .. „ $36^1/_4$	„ 16 .. „ $38^1/_2$	„ 20 .. „ $40^1/_2$

Ná de veiling bestonden de voornaamste particuliere afdoeningen in: 501 kranj. zeem. no. $30^1/_2$. fraai per Vincentius da Paula à *f* $38^1/_4$, 408 do. do. ca. no. 18 do. do à *f* $38^1/_2$, voetst. van boord; 391 kranj. zeem. no. 16 to geheimen prijs; 275 kranj. no. $9^3/_4$ op zolder liggende à *f* $33^1/_2$; 1289 kranj. Sourabaija no. 13 per Mary à *f* 1 onder Septemb: op uitlev. St. nos. van boord, 472 kranj. no. 12, goed, gedeeltelijk slap, ex Altona à *f* $35^1/_4$ en 585 kranj. no. 7 zeer slap à *f* $28^3/_4$ op zolder liggende.

Te Rotterdam zijn aan de markt gekomen: 286 kranj. Sourabaija, dooréén no. $9^1/_2$ factuur en 1805 do. Passaroean, dooréén no. 9 factuur, zeilende per Duchess of Sutherland

THEE. Het artikel verkeerde in eene goede stemming sedert het vertrek der vorige mail. Behalve enkele partijtjes Chineesche, via Londen aangevoerd, werden te Rotterdam van den vroegeren aanvoer per Seanymph afgedaan 305/4 kisten no. 62 Souchon tot 110 cs en 323/4 do. do. no. 95 tot 120 cs.

RIJST. In ongepeld zijn sedert de vroegere opgegeven afdoeningen nog te Amst. verkocht: 593 bn. blank Java ex Straat Bali tot *f* $8^1/_4$. voor gepeld was de vraag alleen tot de consumtie beperkt. De stemming voor dit artikel is gunstig.

SPECERIJEN zonder vraag. Van peper werden ca. 450 bn. te Rotterdam, ex O'Thyen tot 24 cs. verkocht.

De onverkochte voorraad bij de N. H. M. bedroeg op 30 Sept. van dit en de twee voorgaande jaren:

	noten.	foelie.	nagelen.	kaneel.
1858.	333 Vaten.	180 Vaten.	— Vaten.	750 Fard.
1859.	269 „	— „	350 „	720 „
1860.	240 „	80 „	— „	364 „

VERFWAREN. Indigo. De vraag was in de laatste weken beperkt, hetgeen gewoonlijk vóór de veilingen het geval is. Evenwel werden nog 24 kisten Java omgezet

De verhouding der te Amst. betaalde prijzen tegen die, welke men te Rotterdam besteedde is doorgaans 15/20 cs. hooger voor de Amsterdamsche afloop. De meeste kooplust bestond voor de fijn middel en fijne soorten.

Bij particulieren zijn dezer dagen per Christiaan Huijgens weder ca. 250 Kisten Java aangevoerd, die spoedig aan de markt zullen komen.

SAPAN. en Kadranghout. Beide soorten zijn alleen bij kleine partijen tot de notering te verkoopen. — Kurkuma is zeer gedrukt en wordt meer aangeboden maar zelfs tot de lage prijzen zijn moeijelijk koopers te vinden. — Salpeter O. I. onveranderd. (*Wordt vervolgd*)

Marktprijzen.

TE BATAVIA, DEN 20 NOVEMBER.

Arak, *f* 55,— @ *f* 60,— afgedaan.
Koffij, Java. *f* 35.— @ *f* 35,50,— „
———, Padang, zonder aanvoeren.
Suiker N°. 16 *f* 16.— geringe afdoening.
Jenever A V. H. bij Reynst en Vinju *f* 11,50— p. kelder, in Consumptie
Gom elastiek *f* 95 @ *f* 96,— geringe aanvoer.
Peper (Lampong *f* 19,— @ *f* 21,— p. pic. naar kwal.
Rijst, Indramaijo met zakken, oogst verkocht
———, witte Batavia, 1ste kwaliteit, *f* 156,— @ *f* 180— afgedaan.
———, „ „ 2de kwaliteit, *f* 135,50 — @ *f* 150,— „
———, Carga *f* 115 @ *f* 130,— „

Wisselkoers. Op Nederland 6/m. 104% Op Engeland 6/m Z. *f* 11 @ $11^1/_8$ per £. Op China 2.75 per doll. Op Singapore *f* 2,72 @ 2.73 per doll. nominaal. op Calcutta, *f* 118. per 100 Cs Rs. — Gouvernement pari. Factorij der N. H. M. 101%. N. Souvereings *f* 12.85 @ 12 95, o. ducaten *f* 7,—, n. ducaten *f* 6.

TE SAMARANG, DEN 16 NOVEMBER.

Koffij *f* 34.— geboden.
Suiker N° 16, *f* 15,50.—
Indigo, *f* 4,15 voor eerste kwaliteit afgedaan.
Koehuiden, *f* 65,— ℔ kodie naar gewigt.
Buffelhuiden, *f* 50,— ℔ kodie,
Staart Peper, *f* 85,— oogst opgeruimd.
Rijst ordinair wit, *f* 140 @ 165,— } ℔ koijang @ 28 picol. zonder zakken
„ carga „ *f* 120 @ 140,— }
Klapper Olie *f* 25,—
Katjang „ *f* 25,—
Rotting *f* 8,—
Kadjang Matten, *f* 7.50,—
Wisselkoers op Holland 104%.
Kleine wissels pari.

TE SOERABAIJA, DEN 15 NOVEMBER.

Suiker *f* $15^3/_8$.—
Rijst (Carga) *f* 135 @ *f* 145.—
Id. (Witte) *f* 165 @ *f* 180.—
Arak ℔ legger *f* 46,—
Olie (Klapper) ℔ pic. *f* 25,—
Kadjang Matten, *f* 9,—
Rotting *f* 7 @ *f* 9.—
Wisselkoers $103^1/_2$%.

TE PASOEROEAN, DEN 14 NOVEMBER.

Suiker No. 16, ℔ pic. *f* $15^1/_2$.
Rijst (witte) ℔ koyang *f* 200,—
Id. (Carga) *f* 180,—
Olie (Klapper) ℔ pic. *f* 30,—
Id. (Katjang) ℔ pic *f* 25,—
Wisselkoers, *f* 101 @ 102.—

Den 14 November waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd, uit den oogst van 1860.

DER FABRIEK		Gouv. levering PIC. SUIKER.	vrije beschikking.
Wangoon Redjo,	*a*	10,582—	7,828 - 91
Ardjo Sarie,	*a*	14,130—	4,612—05
Ardie Redjo,		16,042—70	—
Yoso Wilangoon,		9,532 - 66	—
De Hoop,		14,076—21	—
Djacatra Oost,		9,800—	9,158—11
De Onderneming	*a*	11,050—	12,996—36
Wono Redjo,	*a*	9,306—	11,706—09
Kloerahan,	*a*	10,304—	3,019—37
De Goede Hoop	*a*	6,860—19	2,992—54
Gaijam	*a*	10,998—69	8,284—39
Becassie Oost	*a*	7,884—	10,647—97
Dankbaarheid,	*a*	7,056—	4,788—58
Soeko Redjo,	*a*	7,500—16	13,018—16
Kawis Redjo,		10,115—44	—
Sarie Redjo	*a*	3,000—29	4,547—31
Pleret		10,272—15	5,086—28
Te Zamen pic. Suiker		168,601—49	98,696—00
		160,358—20	koffij

Restant Producten in 's lands Pakhuizen,
Op den 14 November 1860.
91,257—49 pic. suiker, oogst 1860.
124,537—20 „ koffij, „ 1860.

N. B. van de fabrieken met *a* geteekend is de Gouvernements levering afloopen.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

VAN 13 TOT 16 NOVEMBER 1860.

Aanvoer.

Van Nederland per Ned. schip *Maria Magdalena*, gez. Willenbrink, agt. C. Bahre en G. Kinder.

90 kn. en 10 bn. manufact., *N. H. M.*

Lading voor Makasser.

2403 coll. koopmanschappen.

Van Nederland per Ned. schip *Odilia Margaretha*, gez. van Geffen, agt. Motzendorff, Wilmans, Ruijs en co.

111 kn. koopmanschappen, 148 bn. zakken, *N. H. M.*
23 coll. gouv. goederen, *Gouvernement*.
200 vs. boter, 2 kn. manufact., *van Ommeren, Rueb en co.*
50 vs. boter, *Hagedorn, Plump en co.*
2 kn. lederwerk, 1 do. modewaren, *A. Picart*.
2 kn. rijtuigmakers behoeften, *Oudart, frères*.
40 vn. wijn, *E. Moormann en co.*
10 vn. wijn, *Hunter, Houghton en co.*
30 kn. wijn, 20 do. cognac, *Dümmler en co.*
11 kn. wijn, 163 led. leggers, 17 kn. manufact., *J. Cezard en co.*
4 kn. ijzerwerk, 5 kn. papier, 6 vn. worst, 100 hammen, 50 md. min. w[…] 6 kn. spiegels, *Agenten*.
14 coll. manufact, 45 do. porcelein, *Arnold en Zonen*.
6 kn. koopmanschappen, *W. de Jong*.
11 kn. kramerijen, 2 kn. kaarten, *Gumprich en Strauss*.
15 kn. garen, *Order*.
37 bn. garen, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
1 brandkast, 1 kt. zijdengoederen, 10 do. manufact., 6 do. fleschenlak[…] kleederkast, 1 matras, 1 kt. boeken, 1 pers, 150 keld. genever, *H. en Strauss*
[…] kt. en 1 vt. koopmanschappen, ………………
1[…] kt. diversen, *Rutering*.

Voor Soerabaija.

68 kn. en 50 vn. koopmanschappen, 7 bn. manufact., 231 platen ijzer, 100[…] metselsteenen, *N. H. M.*

Van Nederland per Ned. schip *Twee Cornelissen*, gez. Kreije, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

75 hammen, *Agenten*.

Van Sumbawa per Ned. schip *Pictura*, gez. Leonhardt, agt. W. Cores de Vries.

3084 pic. sapanhout, *Gouvernement*.

Van Macao per N. I. bark *Padang Pandjang*, gez. van Nooijen.

10718 coll. Chin. goederen, div. *Chinezen*.
8750 coll. Chin. goederen, *Voor Samarang*.

Uitvoer.

Naar Frankrijk per Fr. schip *Jules Cezard*, gez. Rolpens, agt. J. Cezard en co.

140 pic. rotting, 4912 do. koffij, *Dorrepaal en co.*
2090 pic. koffij, *McNeill en co.*
4524 pic. koffij, 321 do peper, 321 do. gomelastiek, 21 do. rotting, 80 sch[…] tin, uit entrep. *J. Cezard en co.*
1 kt. hoeden, *Bornand*.

Naar Londen per Eng. schip *Atalante*, gez. Spratly, agt. Busing, Schröder en co.

6890 pic. gambier, 71 do. hoorns, 115 do koffij, 740 do. rotting, *Aan bo[…] gebleven lading van Singapore*.
8485 pic. rijst, 409 do. gomelastiek, 1957 do. suiker, 222 do. gomdam[…] *Busing, Schröder en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Tollens*, gez. van Rossem, agt. Busing, Schröder en co.

4293 pic. suiker, 2805 do. rijst, *Arnold, Bik en co.*
2855 pic. suiker, *Saportas en co.*
1812 pic. suiker, 100 do. gomelastiek, *J. Cezard en co.*
110 pic. rotting, 11 coll. provisien, *Agenten*.
97 pic. gomelastiek, 2831 ps. buffelhuiden, 188 do. koehuiden, *Morgan, M[…] bourn en co.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. *Grootmeester Nationaal*, gez. Gieze agt. Schimmelpenninck en co.
De aan boord gebleven lading van Nederland.

8 bn. drills, 10/m. sigaren, *Paine, Stricker en co.*
1 kt. kleederen, 2 coll. leidsels, *Agenten*.

Voor Nederland.

500 pic. tin, 500 do. thee, *N. H. M.*
1009 pic. suiker, 8055 do. koffij, 221 do. witte peper, 90 do. gomela[…] 500 do. gomdammer, 100 do. rotting, *Paine, Stricker en co.*

Naar Nederland via Cheribon en Pecalongan per Ned. schip *Herman*, gez. Velthoven, agt. Dümmler en co.

4 vn. spek, 4 do. vleesch, *Agenten*.
400 pic. oudkoper, *Gouvernement*.
2000 pic. koffij, *N. H. M.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 17 tot den 20 November 1860.

Met het N. I. stooms. Ambon, Kapt. W. Vogel, de hh. Deutz en e[…] Witte van Haemstede, Webb, Ehrhart, Kolmus en echtg., Keilman, Fus, F[…] H. en P. Woodbury, Sneider, Bartels en Z. M. troepen van Soerabaija en Samarang.

Met het N. I. stooms. Palembang, Kapt. H. Kramer, de hh. Desch[…] echtg. en kind, Offerman en echtg., van Blommesteijn, Matzen, Torchiana[…] Schreiner en Heijdoorn, mejufvr. Schultz en Z. M. troepen van Singapore Riouw en Muntok.

Met de N. I. brik Fathool Main, Gez. Sech Ramasmoes, 189 hadjies Singapore.

Met de N. I. bark Faidool Rachman, Gez Said Ba-alie, 47 hadjies Singapore.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bl[…] nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.